

Num.

121.

Sõit luga israhdamata tikai ar fazezetaja waj wiina mantineeku attauju.

Ushiganete,

skatu luga is Kursemneeku sadshwes

4 zehleenos,

Rosenthala-Kruhmina

fazezeta.

Raamatukogu

166482

Jelgamâ.

Drukata G. Landsberga drukatamâ, Leelajâ eelâ № 20.

1897.

Ann.

121.

Ţshiganeeete,

ſkatu luga iſ Kurſemneeku ſadſihwes

4 zehleenos,

Rosenthala-Kruhmina

ſazereta.

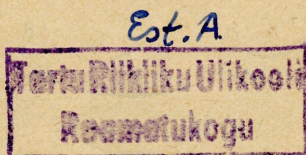

Ţelgawâ.

Drukata G. Landsberga drukatawâ, Leelajâ eelâ № 20.

1897.

Дозволено цензурою. — Рига, 15-го февраля 1897 г.

23292

Personas.

Petſchu, ſaimneeks.
Andris Saprans, wina dehls.
Amalija Schlipſts, Garjahnu mantineeze.
Friedrichs Schuſters.
Breedajs, ſaimneeks.
Ilſe, pirtneeze.
Joſkus, ſchihds.
Werbu Lorenzis, tſchigans.
Bima, ſcha mahſa.
Afefors.
Tſchigani, tſchiganeetes, wihri.

Birmais zehleens.

Preekſchiftaba Petſchos: dibinā durwis no ahra; pa kreiso durwis uſ pretiſtabu;
pa labo durwis uſ ſaimneeku iſtabu un logs uſ ſehtswidu; ſtatuwes preekſchā
pa kreiso galds, 2 frehſli, dibinā drehbju paſaramee.

1. ſtats.

Andris (weens).

Andris (laſa papira lapu).

Gaiſma, ſmeiſa! ſpulgo ſelta ſtaros
Jaunās deenas ſahrtaiſ ſaules rihts!
Gaiſma! gaiſma! — paradīſes ſmaidos
Zilwezei top laimas mainags wihts.

Gaiſma puſchko ſemes dſihwes gaitu;
Debeſs ſemei roku rokās ſneedſ. —
Aritiſ ſaumums, walſchkee tumſas waidi;
Mihleſtība weeno zilwekus!

Mihleſtība wij ar puſku wijam
Draudſibu ap brahlu liſteneem;
Roku rokās kopoti nu ejam;
Zilweks tagad brahliſ zilwekam!

Gaiſma lauſch kaut dſeſſu wahrtus walam,
Swabadibu, brahlibu mums neſs. —
Zilwekam top zilweziga daſa;
Laimes walſti zel eekſch paſaules. —

Un tur mihleſtibas koſku ſtanās
Lihgo firds un laimē zildinas . . .
Sirds ar firdi lihgfmas walſti teeſas
Preeku brihſchos muſcham rotajas.

2. Stats.

Andris, Schusters.

Schusters (pilschneeks, zela uswalkâ; eenahf zaur widu, baras atpat zaur durwim). Un es tem faku, tu kurbâ, ja tu man neturefi muti, tad es tem rahdischu! — Waj es tem fahds peena brahlis, tu putras wehrpele!? — Waj tu re!? Winsch tem blauf, kad es winam usschauju ar pahtagu, lai eet no zela! Ko tu neej no zela, kad funks brauz!? — Ko tu teiz? — Naw wairs tahdi laifi, fur zilwefus par wolti dâusa!? — Es jam no temis maksas neprafischu, — tu — fche tem buhs laifi! (draud ar pahtagu). Dabusi wehl, ja uftaififi muti! (Utgreeschas, nogehrbj manteli.) Nuddeen, tas ir nepanesami! Labdeen, Saprana funks! waj juhs redsat, fahdi tagad paleef kalpi pasaulê? Usmet degunu! Ko tu winam mari darit!?

Andris (ar nepatifikanu). Es brihnos, Schustera funks, par jums! Juhs, isglihtots zilwefs, isturates — pamifam neisprotami! Kalpi wainigi! Waj tur ir kalpu maina, kad juhs bes eemefla — wezu wihru, kas wajadsibâs nahf schurp pee pagasta wezafâ — kapajeet ar pahtagu!?

Schusters. Ak — ko juhs! Birmfahrt tas tehwinisch man tihfcham nahza pa fahjam un otram fahrtam — winsch jam tahds rupjsch no pascha dsimuma.

Andris. Waj warmahziba to lai fmalzina!?

Schusters. Nu — ko juhs!? Juhs idealu makscherneeks! Juhs ar fawâm idejam — juhs diwi fimti gadu par agru dsimusch, mihlais jaunskungs!

Andris. Un juhs tikpat par wehlu, bahrgais leelskungs!

Schusters. Nu — efeet droschi! es ar fawâm domam tischu dauds zitadi us preefchu nefa juhs ar fawâm juhteligâm — fmaljuhtibas peena gawilem par — zilwezibu un wifas pasaulas brahlibu!

Andris. To labpracht tizu! Ko juhs saproteet sem wahrda „us preefchu tift“ ir laifam tahs paschas jausmas, kas wilkam pee walejam fuhts durwim: „fo nokosch — to apehd!“

Schusters. Jehrinisch, mans jehrinisch! Juhs jam tas labinais! Jums jam birs mutê selta kalni un zeptas paipalas! — Ne ehst wairs nebuhs jaehd! — Wifis fagremots un usfimehrets! — Bet — sakeet labaf, fur papus?

Andris: Papus!? — Tehws schodeen Zelgawâ; buhs laifam drihf mahjâ; winam terminisch pee aprinka teefas — pagasta darifchanâs.

Schusters. Aha! Grib ismelotees tahs magasinas naudas dehll!

Andris. Schustera kungs, juhs aismirstat, ka runajeet par manu tehvu!

Schusters. Ak tã! Tas ir — es tĩkai gribeju fazit: zee-nitais Petschu papus, juhsu tehwa kungs, grib isskaidrot un pee-rahdit aprĩkta kungeem skaidri „uſ funkti“, ka pagastam tas par leelu leelo smehtibu, ja pagasta krahto magasinas kapitalu eemaga-finẽ ferw keshãs kahds pahris wilku — tpi tu! — pahris goda mĩhru — „labu gribetaju“ — lai tad, ja bada laifi peenahktu, truhkuma zeeteji waretu danzot ap ſanehmeju kuplo gusu — kã ai-tas pa kuhiti — un aismirst ſawas tufschãs keseles (rahda uſ tufschu mehderu).

Andris. Juhs to ſakat!? Juhs — kas pašchi manu tehvu uſ wiſu nelabu ſagumdeet; no wina neapdomibas ſaweem Rĩgas patroneem raufeet pilnas kabatas un manu neapdomigo tehvu zaur gaisa pilim un leelibu eedseneet ſpekulazijãs un truh-kumã — un tad to aĩſ muguras wehl mehdeet! — Warens ra-dijums! (aiſeet lepmi pa widu).

Schusters. Hahahahah! Sehnĩsch! — — Zereja mani uſ ſoba nemt, bet ſobĩsch aĩsluhsa! — Par zeetu, dehlin, par zeetu! zeets frams met dſĩrksteles aĩſ apſafles; — war ſazelt ugunsgrehku! Dſĩrksteles tew, ſehnin, liſkim pee papehscheem — lez uſ augſchu, buhſi leelaks! tewi leelã manteneeze, Amalija, iſredſejufees par ſawu nahkamo — — Steepes, ſehnin, audſi leels! Amalija iſraudſijufees manã weetã ſcho knipantu puĩku talab, ka winam ari mahjas mantojamas no wezã. Beenigs manteneeks, mahjas leelas — — bet turees, ſĩſtpahrni, — es tewi twerſchu! Tawis tehws, lepnais Petschu papus te tagad manã kulẽ; wiĩsch nehma no Rĩgas kan-toreem maſchinas uſ maſchinam un ſuperfoſfata, zĩſ jauba, — wiſu uſ rehĩna! . . . Es tagad tas peedſinejs! Ja, ja, refnee Kurſemes pahrgalwji, peleeke baroni, mehs juhs mahzĩſim! Manã rokã nodoti tagad tawi parahdi un tawas zeribas! — Tahs tew wairs nefels — ſehj nu ſuperfoſphata zĩſ gribi! Un tawas trum-pinas, tahs tewi iſtrumpos drihſi tufschu! Bet Amalija — iſ-raugas ſcho ſehninu, ſcho mantineeku, pati muhſchigã manteneeze buhdama — — iſraugas ſcho jauno ſoſlenu un wezã mihleſtiba — kas ta par grabaſchu! To atmet noſt kã wezas kaloſchas: ne lee-tat der, ne lahpit war! Aĩ, mihleſtiba! ak, ſeemeefchi! (prom pa labo).

3. ifatē.

Andris, Amalija tad Bezis.

Andrejs (pa vidu). Lūhdsu, jaunfunds!

Amalija*) (eenahdama). Es pateizos, Saprana funks! Jūhs teefcham kà ihfts kawaleeris — un es — kà jūhsu pateizigà dahma — pašneegfchu jums fcho talifmanu, fcho rofi par algu un goda fihmi nopelneem (peefprausch Andrim rofi).

Andris. Nahkotnē!?

Amalija (kofetedama). Pahrgalwis! Tà tagadnē kà nahkotnē un alafch, alafch ween!

Andris (fanehmis Amalijas wirsdrehbes). Jūhs daleet komplimentus kà reefstus — bef kodoleem!

Amalija. Ar kodoleem, mans funks! un wehl dubultiju-meem! (toti ufbahfigi laftidamās). Bet jūhs, Andrej, jūhs paleekat ihfts pahrgalwis! Dahmas jūhs padaudf iflutina.

Andris (atwirfidamees). Dahmas — jūhs fakteet!?

Amalija (jo tuvu). Dahmas, es faku un talab nowehlu, lai jums mans talifmans noderetu nahkotnē par wairogu!

Andris. Par preefchturamām brunaam?

Amalija. Pret wifām bultam!

Andris. Kas pa deenu ftraida?

Amalija (kofeti grafidamās). Jūhs pahrgalwis — es faku!

Andris. Nē — fwabadneeks!

Amalija (fer Andrim aif ſmatra). Nebehdneeks! kà wif iwi-reefchi, lihds zilpās teef un tad gudraki paleef! Ta ari jūhsu weenigà glahbfchana, lai leetas ufluhtotu nopeetni kà peeflahjas un pee prahtha nahzeet! Pee prahtha, mans funks!

Andris (wairidamees). Ak prahtha hafnizfungs!

Bezis (ar eepirkumeem eenahf pa vidu; Amalija atlez no Andreja). Ah, behrnini, jūhs jam te kopā kà balodifchi duhjineet! Hahaha! Jam — jauns ar jaunu — fchnipts un fchnapts! Hahaha! In walodas, in padomis tur fatriht! Es jam, zeenitā jaunfunds, tā preezajos, tā preezajos, ka pafteidfu fanetfchu laifā mahjup!

Amalija (uj Andra). Ja, mehs fatifamees ar papu tā neguiditi no ſelgawas braufdami un ifnahza weefos braufchana.

Bezis. Kamehr tas leetus pahrees — tad jam pahrfsteigfeet. Es lūhdsu, jaunfundsit, es lūhdsu tur pretiftabā; tur jam Andris jums laifu pakawes (aifeet pa treifo).

Amalija (wehligi). Ja, Andra jaunsfungs jam prot; to jam newajag mahzit.

Andris (pakufu). Ifchaumala, jaunfunds, ifchaumala!

*) Daudf peedfihwojufe dahma.

Amalija (jo tuwu). Rodols ar jums! (Eit meegli Andram uš waiga). Muti turet un prahstu peenemt! (prom pa freišo).

Andris (nizinoſchi). Prahsta prahstneeku prapiſeeris! (aiſeet lihdſa Amalijai).

4. ſtats.

Jofſtus (weens).

Jofſtus (pa widu, ar eepirfumeem, pauninam un paudelem). Peze, Peze papine, es wairs neware, Peze papine — ta Malchen jaunfundſe mantel! (noleet daiſus). Nemeene te nam! Wine wiſe tur eekſe — tur pretiſtabê! Wiſe meene kopel! Uj, gwalt! Ta buhs meene feſte! Ta Malchen tur un ta Peze jaunefunge tur un ta weze Peze pape ar tur! Nu wine wiſe ir kopem un ta kaſhe eet walem! Un ta leete iſdare meene warene leete! Nu buhs kaſhe! Nu buhs kaſhe! Ta Garjahne Malchen grib to Peze Andreje dabet un uſdod man buht par to meklere; un ta Peze pape grib dabet ta Garjahne mahje preeks ſem un to Malchen preeks ſawe dehle un uſdod man atkal buht par to meklere! In wine wine grib — in wine wine! Un es eſme ta meklere un atkal ta meklere! Ta Garjahne Malchen dome: — ta Peze ir lote bagate, jo wine ir diwe leelee damſmaſine un wiſe mahje pilne ar zitem maſinem un met uš trumpem — lai put waj ſimte, waj diwe ſimtel! Un to Peze pape atkal dome: ta Garjahne mahje ir weene bagate mahje, jo ta Malchen ſapehrſ eekſ wiſem ſelgaweem — no wiſem puzem un zibem preeks wiſem weſmem un walſe wine to fleite ſa weene weſele freilene un wine nam pawiſem — ja — es tiſ to ſin — ſa wine wiſe ir ar leelem mantem un tuſſem kulem — to es ſin; jo es eſme wiſur to meklere. Es eſme meklere preeks to Jahniſſe ſihde, ſas dod to naude uš prozentem — un es eſme tas meklere preeks to Peze pape un ar preeks to Garjahne ſaimneeze — to Malchen jaunfundſe, — ſas nem to naude no to Jahniſſe ſihde uš leelem prozentem un taiſe te ſewe par bagate un lepne! Bet ta prazente — ta es tiſ ſin! Ta leelee ſaimneefe, Peze pape, ta maſſe to leelee prazente: par weene gade 36⁰/_o; bet to Garjahne jaunfundſe, ta maſſe to itin maſe prazente: par weene ruble, — par weene nedele — tiſ weene ſapeiſel! Hihi! Un es eſme to meklere! In te man profit — in te man profit!

5 ſtats.

Jofſtus, Pezis, tad Andris.

Pezis (no freiſas puſes). Ah — Juſtus — tu tel — Un ſo tu wiſu tur ſakrahwis!?

Joskus. Beze papine, ta wiſe ta Malchen freilene eepirkume — un kamehr ta leete pahreet, kas tur naht eeks gaiſem, es eeneſe to leete eeks iſtabem un liſe eeliſt to Malchen ſirge eeks ſtalem.

Bezis. Das ir labi! — tad winai jauſtamejas! Juſtu, tu eſi manigs blehdis; ſche tew buhs wehl par to iſmanu! (dod naudu). Bet klaufees! — tu tatſchu to leetu labafi ſini: waj ir ari wehrts ſchitai peefertees? Man jaw ſchodeen bij prahtâ liſt Andrim: lai zel to Kalbenu Luſchu; tai jaw — kâ dſirdu — tehms ſeiſtdeen lizis norakſtit 3000 rublu!

Joskus. Trihs tuhſſtonze ruble! Deeme — tu mihle tehwe! Kur lai eeks tem Kalbenem mahjem iſaug to trihs tuhſſtonze ruble!?

Bezis. Ja nu — eſot jaw norakſtiti; es pats ſkaidri ſinu — norakſtiti pagaſta teeſâ, katrai meitai 3000 un otram dehlam Janzim 4000, pawiſam 12000, jo fungam un bankâ wehl eſot ap 2000; es gan teizu, ka mezaſajs dehls traks, uſaemdamees tahdu parahdu; bet, kas man tur: maſâ, dehls, ko ſolijis! Waj nederetu liſt zelt Andrim to ſetluhpi ar teem 3000 rublu?

Joskus. Uj, Beze papine, kur juſe gudre galwe! Rapehž uſ papire newar rakſtit 3000, kad wine nam; es ware rakſtit in 5000; lai laudes dome: es eſme bagats — papire laun wiſe uſrakſtit!

Bezis. Bet uſrakſtito, draugs, dod ſchurp!

Joskus. Bet wine papreeks jaw panem kwiſtunge, ka ſanehme no mezaſe brahle 2 tuhſſtoſe, un 8 ſimte par to, ka wine ir audſinajes!

Bezis. Un ta tas maſſa tiſ 200! — Bet ta jaw ir blehdiba — tihra blehdiba!

Joskus. Uj! — bet wine taiſe to ſetluhpe meite par bagate bruhte ar leele puhre!

Bezis. Ak, tu Deems! kas ta par beſdeemibu! — Tad jaw japaleek pee tahs paſchas Mahlinas; tai tatſchu mahjas ir uſ ſemes; naw uſ papira ween — kâ zitâm bruhtem tas puhrs! Bet, Juſtu, nahž, palihdſi — atneſiſi no pagraba . . . (nem atſlehgu) ej, teiz meitam, lai uſleek trumeli! (Joskus prom pa widu; Andrejs iſnaht no freiſas puſes). Ak, Andri! Andri, nu tu minu atſtahji weenu! — dehls, mihlais dehls, nu ir laiſs! nu ir laiſs! manees tiſ klaht, kur laima pate naht roſâ! Tahda mahja kâ winai — un tepat kaiminos! Kad tu minu dabuſi, kas ta buhs par dſihwi! — Darbus miſus kopâ! Tad jaw wareſim turet 20 gowu! Tihri muiſcha — diwdeſmit ſlauzamu gowu! Ej, dehls, ej — un nelaidd wairs no roſam ahrâ ſawu laimi — 20 gowu! Es ſkreſchu, lai

ſagahdà tur wiſu pa fuknu freetni, ſpoſchi — 20 ſlauzamu gowu! Eſj, dehls, ej eekſchà! (prom pa widu).

Andris (weens). Dimdefmit ſlauzamu gowu par weenu weenigu wehrſi, ko weetà atdod! Mj tirguſ, tirguſ tamu peſnu mainà! Re — fur weikals! Pret mani weenu eemaina 20 gowu! Ko tur wairs ſirdi praſit!? Mj, tehms, tehms! Bet — waj tu ſapratifi to, ſas te puſt!? Ko ſirds ſauz par laimi, tur newajag 20 gowu, bet weenas weenigas ſirds, ſas puſt un ſajuht, ko teitan ſajuhtu. — Bet ne tur (uſ pretiſtabu) pee minas wehſàs, ſaſtinguſchàs ſirds, pee mina pahrgudrà, wiltigà prahta, ſas laimi meſſe dahrgumos un lepnumos — un rehſina par mihleſtibu ar brangu weikalu, par laulibas laimi kà par trefnu teku — — — Rè! tur mana ſirds nobahls kà tumſà iſſteedsjeta lapina — beſ ſaules gaiſmas nobah! — Mana ſirds praſa dſihwibu — es weenreis ſapnoju — es redſeju laimi — mina bij ugunſpuſe — mina bij meitene, ſas ſazehla ſirdi tuhſtoſchas leesmas, dſihwibas dſirſſteles — laimibas kwehli; bet — mina bij pariſa — nizinatas, nabaga tautas — mina bij — tſchiganeete — pariſa (paleef domàs).

6. ſtatſ.

Tas pats, Amaliſa, tad Schuſters.

Amaliſa (no freiſàs). Man ir tas gods! Mh — weens pats dſilos ſapnos — par laimigo nahkotni, par ſelta laudſem — —

Andris. Par ſelta teleem, — ſlauzamàm gowim un leelo, leelo wehrſi, zeenità! es nu jam ſapnoju tiſai par teem armeenu ween — (Schuſters eenahk no labàs puſes) bet — tur jam wehl paſiſtams — Schuſtera fungs.

Schuſters. Mh — Schkipſta jaunkundſe! — Man tas gods juhs apſweizinat (peesidei, ſneedi roſu).

Amaliſa (ſneedi roſu wairidamàs, parleeku weenalbſigi). Labdeen, Schuſtera fungs!

Schuſters. Zeenità jaunkundſi, reta laima — tiſ wehlu jam rudeni ſaſtapt uſplaukuſchu roſi! Juhs laiſam gan ari pee pagasta wezakà ar liſku paduſi?

Amaliſa. Un taiſnu ſirdi! newis kà tee, ſas ſtaigà kà ſwezes, bet nodoms greiſs kà leiſchu ritens.

Andris. Atſaujeet, zeenità jaunkundſi! man nam neweena puischa mahjà! ſteigſchos peeweetot juhſu ſirgu! pakawejeet jel laiſu, zeenitee weeſi — weens otram!

Amaliſa (ſemi). Winſch aiſbehg un pamet muhs weenus.

Schuſters. Luhdſu, — luhdſam! (Andris prom pa widu).

Amaliya (pitti). Loti peeklahjigi!

Schusters. Nu redseet, Amaliyas jaunkunds, kà listens muhs atkal fawed — —

Amaliya (noslehpmaini, ustraakta). Schustera kungs, es sen juhs wehlejos fatift weenu. Schuster kungs, es wehlos katrà sinà no jums atdabut manas wehstules. — Juhs man atbildejat tà, ka es juhs nesa protu. Man schteet, ka man ir teefiba tahs atprasit un juhs man tahs nedrihsteet aisleegt! —

Schusters (netaunigi). Dahrgà, juhs efat neschehliga! Juhs man gribat atnemt mihlas, jaukas atminas — (ter Amaliyas rofu).

Amaliya (atrauj rofu). Nerunajeet blehnas! Mehsh tagad nesa mairs behrni -- nepraschas — naw mairs tee laifi! — mehsh saprotam katris ko mehsh gribam — un talab jums naw teefibas — ja es jaunibà pahrschatijses — — paturet manas wehstules — pret manu gribu.

Schusters. Juhs jaunibà pahrschatijses!? Juhs mani tatschu mihlejat un —

Amaliya. Al! — fo! Ta nemas nebij mihlestiba; ta tifai bij — jaunibas pahrschatischanas!

Schusters. Pahrschatischanas!? Un tagad — tagad juhs mihlat?

Amaliya (spihitigi). Ja — tagad es mihlu!

Schusters. To peena kunkuliti?

Amaliya. Kas jums par dasu kahds winsch, kad es tifai to gribu!?

Schusters. Kas man par dasu, juhs fakteet!? Man — kas par dasu?! Man!! Zeenità jaunkundse, mihlestibai kà muhsu, fatikmei kà muhsu (Amaliya saraujas nepatishami) naw wis tif peepefchs gals; newar wis atmetst weens otru kà nowalkatu zimbu, tif talab ween, ka weens, waj otris dabon famos tihflos kahdu selta telinu, no kura — zer — isnahks — flauzama gows!

Amaliya (sewi). Tehwinsch! (ditti) Schustera kungs, es pate sinu, ko es daru; no jums padomu neluhdsu! es tif juhs prafu: waj juhs man manas wehstules atdosat, waj nè?

Schusters (pahrsleeku weenalbsigi). Nè!

Amaliya (ustraakta). Al! Un to juhs turat par godprahhibu, — peeklahjibul? Juhs, wihreetis, isleetajat jaunash meitenes nepdomibu, weeglprahhibu, neshinaschanu, lai waretu tai — man — usmetst zilpas; lai waretu man, seeweetei, darit nepatishchanas, usbrufumus; laifam kà ihsts kawaleeris! (joko). Juhs efat f m a l k s kawaleeris, Schustera kungs!

Schusters. Warbuht! Bet man schkeet — pee jums tas gluschi neweetâ. Juhs kâ seeweete, kas zenschas pehz eespehjas emanzipetees; pehz eespehjas eeguht realus, rokam taustamus labumus, eenemt pilnigi wihreeschu stahwofli sadshimes zihnâ — pee jums buhtu gluschi neweetâ tahda fen laiku nodriskata fajehga kâ — kawaleera peenahkumi!

Amalija. Seeweete paleef seeweete katrâ laikâ!

Schusters. Birmâ dsirdeshana!! Man schkita tâ, ka zeenitâ Schkipsta jaunkundse tikai tur ronama seeweeshu ihpaschibâs, fur seeweeshu stahwoflim preeschroka un labumi!

Amalija. Juhs aismirstatees, mans funks!

Schusters. Zeenitâ dahma, lai gan juhs loti zeenu, tad tomehr jafafa: fur dsirdets wehl, ka dahma to drihstetu, ko Garjahnu mantineeze — jaunkundse, kas pate brauz pee Betschu manteneeka uſ prezibam!?

Amalija. Schuster funks! — funks, juhſu rupjiba pahrspehj pat juhſu beskaunibu; bet esat pahrleezinati: es atradiſchu lihdseklus juhs peespeest, ka atdosat man — ko prafu!

Schusters. Suhdsat mani pee pagasta teefas: deht mihlestibas wehstuku neatdoschanas!

Amalija. Rupisch meschonis! (prom pa freiso).

Schusters. Hahaha! Lepnâ Garjahnu manteneeze! Skrej, knihpin, ſkrej, — no maneem nageem tu ahrâ neisſfreeſi! Dahr-gâs wehstulites — tahs labi glabaſchu! Tew tahs kaulâ koſch — ſwarigee dokumenti! — man tahs derigas! Tu gribi dabut Betschu lepno mahju, es — warbuht — ar! Tu medi ſcho peenapuifu, es wina tehmu! Waj tu — waj es!? Labaf — lai manâ rokâ, firſnin, gan buhs in tew; jo beidsot jam mums tomehr abeem jatjauno wezâ deriba: tu mana un es taws! Mehſ jam kopâ deresim — kâ zimds ar zindinu!

7. ſtatē.

Tas pats, Joſkus.

Joſkus (pa widu ar wihna pudeli un wihrumu glahſi). Uj, mane deenine, kahde leete nahſ! Ah! Gut mojen, Herr Suſter! — Laimē, ka mehſ pahrsſrehjem! Waj ſint, Herr Suſter, mehſ ar Beze pape laidem — tâ laidem — mehſ laidem — —

Schusters (mehdidams) riſſem un lehſsem, kas ſolem, tas garem; par ſeptine ſtunde peeze werſte: no ſihde Mikelem lihdſ Leeldeenem — no Sagarem lihdſ Wegerem!

Joſkus. Nu — ko juhs gan domajt!?

Schusters (pahetrau3). Es domaju pee Betscha papus ar meesu un dwehseli, ar hirdi un afnam! (fewi) wezais afets gan mana, kas weesam somā; gan mehs terwi dabufim! (prom pa widu).

Zofkus. Rā wine aissfreen kà weene dundure!? Lepne kà wirbule, mulke kà dese! Nu kas wine ir!? Te pat faimine to Lupate frodsneefke dehle; bet tagad dabuje pee to Riges fantore weete, palife lepne kà ihste Riges spizause! Tu mulke, mulke: kur tawe gudre galwe? Tu ffrej kà weene fikspharne pa tumse un nemaj neredse, ka es te palihds nofert to tawe weze, weze bruhte un flamme — to Malchen freilene, ta Garjahne muhsige manteneeze! Tas tew weselige — tu — ech tu —

8. fstats.

Tas pats, Amalija.

Amalija (pa freiso). Zofela funks, juhs sche!? — Man ar jums loti jarunā! —

Zofkus. Uj, Malchen freilen, fo juhs tif grib!!

Amalija. Kur Betschu papus?

Zofkus. Ahrē, Malchen freilen, tur ahrē! — Bet — Malchen freilen — uj, Malchen freilen, es wine teize — wine teize — uff!! (butšho few pirštus) wine weze — oh! wine weze gudreneefke; bet es wine — jam sine kà tam leetem buhs!

Amalija. Ak! Zofel — labais Zofel, juhs fineet, ka jums foliju kreetnu samafšu, ja palihdseseet man pee wihra tift — Andri dabut! Sche buhs wehl rofas nauda! (dod nauda) palihdseseet tif wehl tagad! Waj newar drihsafi, — warbuht wehl schodeen jam deribas — tahdas masas — — (fewi) lai tas fatans newar isjaukt! (ditti). Safeet, ka ziti mani grib, ka riht' braufs pee manis prezineefke — tur Boga jaunais; safeet — flau, tur nah! nahzeet te! (prom pa freiso).

Zofkus (fof). Atkal profit! Kas par politike! Es wine teiffe — uff! (butšho few pirštu galus) teiffe fo kreetne, labe! (prom pa freiso).

9. fstats.

(Bezis un Schusters pa widu).

Bezis (noleet schkihjus). Es jums šafu: tas nam isturams! Schmurgulus — tihri schmurgulus sehnus leef tahdās weetas un winsch tem eepuhšchas, — uspuhšchas, kà kad zits nemas nebuhtu tahds pat Deewa radijums kà winsch!? Un aprinka funks, kà teizu, tas blauj kà meschā; kà kad mehs nemas nebuhtu zilwefi!

kà kad man tur buhtu kaut kahda laime — eet, puhletees un ful-
tees pagasta amata! Nu -- fakteet pašchi: minšch — jauns sehns
— faukà muhs — wezus padšihwojuščus wihrus arweenu par
„tu“ kà kahdus ganu sehns! Zif ilgi tas tà wilkšees!? Waj
tagad wairs tahdi laiki, fur tà war faufatees!? Muhšu augštee,
šchegligee Keisari pašchi mums demušchi waku un labklahšchanu —
zilweku teesibas -- un šchahs teesibas ir — kà šwehti raksti teiz
— preekšch wišeem weens Deems un weens Keisars, weenads
litums un weenada teesa — un tapehž mehš wiši zilweki esam
weenadi brahli — Deewa behrni! Bet — ko wini grib istaifit!?

Schusters. Nu, nu! Deems šin! — ja muhs, mani un juhs
— tur, ar kaut kahdu teka Behteri šteptu uš weenada šola!? Ko
tur juhs teiftu!?

Pezis. Ne wahrda — ne šauna wahrdina! Kristigs zilweks
esmu! Deewa wahrdam tizu; wišus zilwekus par brahšeem turešču
— un kaut minšch buhtu tas wišu masafais, tas wišubeidsamais!

Schusters. Garščas leeta! — Bet es, Betšcha kungs, gri-
beju jums atgahdinat, kalab atbrauzu atkal: juhšu maksajumu ter-
mineem šen laiks.

Pezis (paluhto uš kreisam durwim, abi sehščas). Tà jaw domaju!
Bet — tihri brihnos, Schustera kungs, ka juhs tiš nepazeetigi ar
šaweem prašijumeem. Juhs šteidsatees un trauzatees pehž maksas
kà kad degtu, waj es nemakšatu!? Zif tur buhs pawišam uš tahm
wešfelem par to otru kufamo maščinu?

Schusters. Maščina maksà 4600; no teem juhs eemakša-
jušchi 800; atleef 3800. — Tas buhtu 6% par 6 mehnešcheem
— buhtu 114; kapitala deldeščanai pehž kontrafta 2 šinti, šopà
314 rublu; tad par monteeri, šo winreiš peeprašijat — par 5 dee-
nam à 3 rubli — ir 15 rublu; par žeku 8 rubli, šopà 23 rubli — —

Pezis. Ko juhs tur škajteet? — Muntaru!? To jaw juhs
paščhi atšuhitijat!

Schusters. Tas ir — uš juhšu pagehri.

Pezis. Bet juhs jaw man galwojät par to maščinu uš 2
gadeem! — —

Schusters. Waj tad jums minas wairs naw?

Pezis. Ir gan!?

Schusters. Nu — šo tad wehl!? Beetiks warbuht wehl
in trim gadeem. — Par juhšu mašchinistu jaw mehš negalwojam;
ja tas nešpehji ušturet maščinu šahrtibà, tad šuhnam monteeru iš-
labot — uš juhšu rehšina!

Bezis. Nu — to es wehl nesinaju, fa man par tahdu naudu par 4600 rubleem buhs janopehrt tahda gresale un tad wehl jamaksà par wiswisadeem muntareem!

Schusters. Samu maschinu nopeldami juhs skahdejeet paschi few un sawai pelnai!

Bezis. Pelnai? — Pasaulit! — Juhs wehl nemeet mutè wahrdu pelna, fur man welf ahdu par azim un tahdu wezu futas fahgi man eezet nagos par jaunu maschinu!

Schusters. Wina bij tihri jauna — nofrahfota un nolaketa! Paschi redsejät — paschi pirkät!

Bezis. Ro es tur saprotu!? Nofrahfo tif un nolako! —

Schusters. Tahs eerunas jums mas palihdsjes! Juhsu wekseli no jums pascheem parakstiti!

Bezis. Deems, tu mihlais tehws! Melabais mani dsina wezuma deenàs mahžitees sawu wahrdu usrakstít! — wajagot pagasta darischanàs! — nu man leef to usrakstít us weksleem un nu — beidsot grib mani par to waj fahrt augscham! — Nu — safeet — zif nezif tatschu juhs atlaidiseet? —

Schusters. Nemarun nefa atlaist; man zeeta ordre. Es taphez atbrauzu us ilgaku laitu; palitschu sche pee tehwa; greesichos pats pee pagasta teefas dehl peedsichschanas.

Bezis. Tad juhsu Rigas fungi ir labi un laipni tifai tif ilgi, kamehr zilweks us wina kontrakteem un weksleem ismahzas usrakstít sawu wahrdu — un tad — greesch kaslu zeeti!?

Schusters. Haha! Tad sinams — —

Bezis. Gita juhs! — — man netihkas teift! Zif tur jums wajg? Sche buhs nauda! (welf masu).

Schusters. 337 rubli (fewi). A, jupis! Tatschu sadabujis naudu!? Nu israusees no maneem nageem!

Bezis. Sche buhs! (bod lepni naudu).

Schusters (panem, skaita). Pareisi! — Bet, tad juhsu ziti maksajumi ir tapat steigichus peedsenami — —

Bezis. Rahdi ziti!? — Par to suparu?

Schusters. Un par to plaujamo maschinu wehl 230 kapitala un 8 rubli procentu.

Bezis. Ja, — mihlee, redseet: tas plaujamais man saluhja!

Schusters. Bet mums juhsu wekseli wexali!

Bezis. Kungs, apschelosees! Waj tad tee safoditee wekseli ne luhst, ne plihst, ne juhrà fliht, — ne uguni sadegi!?

Schusters. Dos mehè labi paglabajam — dselsu skapi; ne tà — fà juhs sawas maschinas.

Bezis. Dareet ko gribeet — es mairs newaru! Jam preefsch pirmàs kulamàs maschinas mani isslauzija — fà Rëdu kuli; tagad schai otrai nu esmu gahjis, esmu sfrehjis, esmu dwehseli welneem pahrdemis, lai sagahdatu preefsch jums tos nolahdetus simtus; bet tur — pee jums, man schfeet, tur ir besdibins — juhra, ko newar peepildit! (lez no fressla).

Schusters (femi). Dwehseli welneem pahrdemis! — tad winsch buhs schihdu nagos kritis! tas jo labaki; bet — tad tagad pamasam — wilksim wihu wehl dsifaku, — — Petscha kungs, usflaufatees! Juhs dareet padauds; juhs gribat meens eemantot waj — Deems sin — zif! Un jums nam pat ne palihga; jo juhfu dehlu — ne nemat launa — tam galwa wehl pilna dunduru — idealu neeku; no ta jums nebuhs palihdsibas. Bet tagad juhfu stahmollis no peetns, loti nopeetns — pat draudošs; nefas juhs neglahbs! — Tadeht gahdajeet few palihgus! — Redseet, jums tagad ir diwas futas kulamàs maschinas, maksà jums abas dauds tuhstoschus; peenemeet jel pee meenas no tahm lihdseedru — kompanjonu, kas lihdsetu maksat, ja truhkums peenah! Sinams — kompanjonu warat few peenemt tahdu, kas wisur war lihdset gan schahdi, gan tahdi. — Redseet: es pats jums peestahtu par lihdseedri pee meenas no juhfu kulamam maschinam — un tad — sineet — no Rigas mairs nebuhtu ko bihteet!

Bezis (lepni). Tad tà juhs domajeet!? Nu Bezim gals, wajg mantineeka jam, kad newar jums us mata samakfat! — Rë — mihlais kundsin, to wehl nē! Wehl sche ir wihrs, kam dauds spihd sposchu zeribu un drihfi — drihfi meen es aishahfischu Rigas nau-das puhfu rihles — ar tihram silberscheinem; tad juhfu blehau nodomi — isputes fà sehnałas pa mehju. — Redseet! Redseet tur zaur logu — tur winas mahjas — tur upes frastà — tur! — tahs mani drihji sauks par fungu; man tahs palihdses samakfat juhfu Rigas lauschu plehsfajeem lihdj pehdejam, sartanam grafim. — Ja, ja, ja — tahs mahjinas tur to spehji! Draudeet zif gribeet; kuhdseet, fur tihf; nepaes mehnescha laiks un mans dehls Andris buhs saimneeks tur Garjahnos un tad -- tad jums — tad juhfu draudeem — parahdischu zeku! Raunetees wajadsetu; bet Rigà tur, pee juhfu resnajeem fungeem, fur kauns gan nam mairs modē! (aifeet lepni pa labo).

Schusters. Waj jam tif tahlu? Tad pateescham winsch Garjahnos dabus! Tad pateescham tas tela taukums tur — — tas peena puika ir Almaliju notwehri?! — Rë — newar buht — un nebuhs!! Lai tad kas — lai — es temi, wezais fessi wafam ne-

laidiſchu, lihdſ iſtwehpinaſchu no alas! Man wehl tur ziti zeema kufuki preeſch tewis! (Mem iſ ſomas papirus). Tu lepnais pagasta wezakajs paraſtiji te galwojumus preeſch ziteem taweem ſaimnee-
teem! Tos tew ſtrihweris paſchahwa it nemanot — lai paraſti;
— tagad ar teem temi ſutinaſchu: waj tu — waj es! bet Gar-
jahnos tu netiſki! (prom pa labu, ſoſ Bezim).

10. ſtats.

Werbu Lorenzis, tad Joſfus.

Lorenzis (eeleen pa widu ar dſchindſchalu rotâ, apluhſo wiſu uſma-
nigi pehtidams). Nemeena! Waj tu re, kâ ſchis leclais ſpranzfrihts
te dſihwo!? Kâ daſchdeen pagasta teſmenis! Tem — nabaga
tſchiganam ne ſikku ſchaunu neatmet! — Ru — tahdi plahſteri!
— mini tew domâ, kâ winſch neſin ſahds jepriteris! Met purnu,
met — uſ augſchu! Re, ſnukis, re! Tu, mihtâ dwehſelit, tu doma
tſchigans naw Deema dahwana!? Ek, brahlit, — bija wiſaus lai-
kus — — in tſchiganu Deems eerauga pa to maſo lodſinu! (uſ
publiſu). Labee lautini, redſeet, kâ jaw Deems muhs tſchiganus
nemihletu, tad jaw winſch muhs paſaulê nelaiſtu, — tapat jaw
Deemina ſauliti deldet! Deems jaw to ſauliti tikai preeſch teem
nabaga tſchiganeem ari dewis! — Zums, mihtee, in krahſnij ſilts
muhritis, in gultina remdenâ ſaktinâ; bet tſchigana dwehſele —
ta tew loſas un ſwaidas kâ ſchagatas aſte pa wehju . . . Pal-
deems Deewam, kâ winſch preeſch mums nabaga tſchiganeem ari
dewis wehl to ſeemela wehju! tas muhſu labdaris! — tu, zilweks,
gan agri pawafari, kad winſch puhſch, aiſmetees tik aiſ krahmina
kur ſaulite un winſch temi neker; tu gorees un groſees, ſildees
ſaulgoſê kâ ſwiſlis! — Bet jaw tee ziti wehji, tee jaw neſchpetni
pamehgli! Kur ſaulite, tur ir wini — un tad temi knaiba un
ſpaida kâ ar ihleneem, nekur glahbtees, nekur dehtees!

Joſfus (no kreisâs puſes ſkaita naudu). Dreisik, ferzik, fuſzik,
ſekzik, ſinſunſibzik, a griwnik un zemberlinke — macht a karbo-
wanze un wine reiſ ſefe ruble — ir kope: ſeptinpadſmit rubles un
zetradeſmit kapeiſas!

Lorenzis. Are, tew ſſareſa tauta! winſch tew naudu ween
ſkaita!

Joſfus (ſabijeſ, ſlehpj naudu, eerauga Lorenzi). Kas? Zigans!
Lorenzes!? Ro tu te nahz? Waj ſagt gribi?

Lorenzis. Ak tu, ſchihda dwehſele, winſch tew tuhliſt der-
glijas!

Joskus. Ja! ko tu te nahz? Ko tu te melle? Ko tu te gribe?

Lorenzis. Af tu, ehrslaka — tu ehrslaka! Nu — ko tu, fchlerpi, te rejees!? — Kad jaw tu te fashadsees; waj tad tu doma: godigam zilwekam te naw brihw ne eenahft!

Joskus. Tu — godige zilweke!? Tu jehre sagle, Gjiptes semes fpizbuds! — tu te ko nojagse! Tu ej ahre! ej ahre!

Lorenzis. Af tu Zelgawas erestants! — tu mani ahra dsihfi, schihda fkaustume! Waj atmini ka zitureij Gjiptes seme tu mini mahlus ka wehrfis un dabuji ar dschindschu zif useet uf spranda!? (draud ar dschindschalu). Wari in tagad dabut — ja twerfchu fpalu!

Joskus. J, tu fumpurne (fleebs). Beze papine! Beze papine!

Lorenzis. Tu, satana fchwerte! Ko tu te ahfstees!?

(metas ar dschindschalu uf Josku, tas aibeg pa widu). Redfi tew — winsch tew! Nu — buht' tu man — — —

II. fstats.

Lorenzis un Bezis.

Bezis (no labas pufes). Apafere! kas tad te par dumpi?

Lorenzis (pasemigi). Af tu, mihla, fchehliga faulite! Tehws, temi jaw gaidijam, — tamu godibu, tehws!

Bezis. Werbu Lorenzis! Tu atkal te wasajees pa mahjam!?

Lorenzis. Tu fposcha gaismina! Tu selta gabalinsch! Tehws, temi jaw teiz, temi flawe! Kur jaw tif ej, tur dsirdi: Pefschu tehws, tas goda wihrs, tas jaw in to nabaga fchiganu neaismirft!

Bezis. Ko tu te neekus seli!? Kas tad tem atkal?

Lorenzis. Af, tu debefu fposchuminsch! Waj fini, tehws, es teizu: Deems jau pats gahda par teem nabadsineem, ka winsch temi, tehws, eezehlis par to pafaules waldneeku!

Bezis. Nu — ko tu te melfees!? kas tad tew ko teift?

Lorenzis. Redfi, tehws: Deems par to debefi, tu par to semi! Ja tu tos nabadsinaus neschelotu, tad jaw mehsh — tehws — — waj fini — ka diltin nodiltu!

Bezis. Nu — waj teifti ar pehdigi?

Lorenzis. Tew jaw, tehws, Deems to waru dewis; tu jaw pahr mums tas fungs un glahbeis!

Bezis. Nu, faki weens zilweks!

Lorenzis. Redfi, tehws! — man jaw — nu, redfi, man ta mahschele tagad uf fakla! Nu — nomira ta weza Rudfahjeene, nomira feewa — lai Deems meelo dmehsfeli! bij goda feewa . . .

redsi, tehws! — mina jaw par teem nabaga tšhiganeem gahdaja; in jaw tew atmeta: gan galas gabalinu, gan putraimu šaujiau, gan drahnas lupatu! — Tapat jaw sirgeem pelu maišiau — —

Pezis. Ko tu te man neekus treeki!? Tu stahsti un neteez ne wahrda uš preekšču! (grib eet).

Lorenzis (šhigli). Nu ja, tehws, nu ja! Nu, redsi, tehws! man jaw nu Deews to mahščeli demis; tad jaw nu, tehws, šchelo tu tos nabagus; atmet jel ko neko! Nu, tehws, tu redsi: auksts jaw nu — auksts! Rahda nu tagad dšihwe pa kruhmeem? Dod jaw mums fur peemestees! Laid jaw muhs taj' tawa pirtinā padšihwot!

Pezis. Štatees, ko wiņšč tew išdomajis! Es pats pagasta wezakajs lai turu wasankus šawā mahjā!

Lorenzis. Ak tu tehws! Nu, kad tewi Deews eezehlis wirs jemes!

Pezis (bahrgi). Ej tu — fur nahzis! Nedošču ne kà — nedošču! (prom pa labo, aišzehrt durwis).

Lorenzis. Aj, aj, aj! Rihščmete, gatawais rihščmete! Škrej, škrej, škrej! E, tu — kešele! keš, keš to mantu, keš! — — Redsi nu! — wiņšč tew par trim eernastineem tas jepriteris — — jaw domajas leels lops! (pawehris durwis pa labo, šoti mihti). Tehtia, tu mans glahbejs, met jaw tawu azu šposchumiau uš mums! Tu jaw tas sehrdeenu patwehrums, kam wara wirs jemes! Lai tawa šcheligā, bagata rozina atdaras — (durwis no otras pušes aišgrušč) A! reeklis, badakahšis! Tu lopu mehra patweršme! Nu — ko tu tahdam šchlerpim lai dari!? Am, am, am! (nošog no šeenas tur karajošchos šabatas pulkšteni un eebahšč ašotē) wiņšč tewi — godigu zilwefu, gainā kà kuzenu! Bet, ko tu taišnam dariši!?

12. šfats.

| Lorenzis, Andris, Zima.

Andris (ar Zimu pa midu; Zima gehrbušeš šarkanās un melnās krajšās, wišukos). Es luhdsu, nahzeet jel eekščā! No Deewa pušes tahdā laikā! — Juhs, deenwidus behrns, juhs warat šašaldetees. Te ištābā remdens, patihšams, te warat atpuhštees lihds leetus pahrees!

Lorenzis. Nu re, fur jaunšfungs! Kur goda wihra tehwa dehls!

Andris (nodarbojas ar Zimu). Es luhdsu — nahfat jel tur peekščst, te — luhdsu — —

Zima. Pateizos! Man teescham gan — tif wehfi palifa!
Baldeews jums! (sehschas).

Lorenzis. Nu redsi, jaunskungs! Tu goda dwehsele; tu fini, kas peederas! Nu — redsi, skufis kà fimberis — nu, kò lihds, kà nam fur peemist!

Andris. Tà!? Tad jums nam meetas?

Lorenzis. Ni meetas, ni leetas — ni tschubu maisina, ni zifu spilwenina! Rails kà spals! Sasi, jaunskungs, — tu gudra mihra tehwa dehls! — sasi, fur lai paleef zilweka dwehsele rudena nakti, kad nawa sawa faktina? — Gulam jam, selta gabalin, weens us lubas, otris us ribas — fur atgadas, tur noteefas!

Andris. Uja! Tad juhs tagad wehl ratos naktis pahrguleet!?

Lorenzis. Ja, mans dukatin! ratos, turpat ratos, — un wehl, lai jam tschiganam, kas tschiganam; bet ratos jam tschiganam spilmenu bija Deewa swehrtiba! bet man, tu mans selta graudinsch, man jam ta mahtite, ta mana pate, kas aishgha, aishgha ar wifu: ar wilaineem, ar spilmeneem, ar wiseem Deewa daiskeem! Pliks kà spals!

Andris. Tad jums aishghuse juhfu seewa!?

Lorenzis. Lapàs, jaunskungs, lapàs! — Seewa — kas seewa! Sini jam jaunskungs, kahda nu tschigana seewa — kahda lauliba!? Tagad jam aishgha kà fiksahrnis! — Bet tu, jaunskungs, mans rudsu graudinsch, tu sasi: kò lai nu daram ar to tehwa! Winsch negrib laut mums samu pirtinu.

Andris. Pirti — juhs!? Un juhs — jaunkunds!?

Zima (sehri maibsto). Winsch man brahlis!

Lorenzis. Gj nu! Kò nu, jaunskungs!? Tu tam nabaga tschiganam, reds, ari negribi nowehlet ne to pelnu faktinu! (nosog pihpi, eebahsch asotè). Kò tu nu — kò tu! Kad jam — tad jam! Lai jam, lai jam! Kò tu taisnam dariši!? Geschu jam pee teem mihleem kalpineem — eeschu! (iseedams nosog pahtagu).

Andris (armeenu wehro tifai Zimu). Bet, jaunkunds, Zima, juhs nefakat nefa!?

Zima. Gsmu — tschiganeete.

Andris. Ja — nu — bet juhfu — juhfu paschu persona, juh' attihstità jehga, juh' eeraschas! Juhs audsinaja tahda stahwofli; juhs attihstija, mahzija — un tagad juhs!?

Zima. Winsch manim brahlis.

Andris. Lai brahlis, lai kas, bet juhfu persona — — zif wina skaisa!

Zima. Zuhš mani ſchellojat!! Baldeems! Es iſaugu — ja, es iſaugu pamīſam zītadi — kà leelkundſe; bet nu nahwe man wīnu atnehma manu labdari, Rudſahju kundſi! Wina nomira — man neſur palīti! Kurſch lai peenem, kurſch lai uſtiž — tſchiganeeti!? Zuhš redſeet: kahlšs mans brahlis, kahlša mana dſihwe!

Andriš. Ne — to newar; tas nedrihſt buht! Es, jaun-
kundſ', es to nezeetiſchu!

Zima. Zuhš, Andri!?

Andriš. Tas ir — man ſchēet — man teeſiba — (luhto aptahrt, tad peepeſchi firſnigi). Zima, dahrgà, zeenitā — kam wel-
ti mehtajam muhſ' zelā ſaltus ledus kamolus! Zima, neweens muhš
netraužē! Zima, mana lauſa magone! (ſaker tahš rofu).

Zima (laimiga). Andriš, mans prinziš! (uſlež). Mans — —

Andriš (to pee ſewis wiſkdams.*). Tu maſà burwe, kaš ma-
nim laimi lehma un ſirdi nowahſa! Tu rofu ſihleji un ſirdi aiſneſi.

Zima (koſeti, bet firſnigi peeglauſdamās). Es wīnu lihđſa neſu;
bij gruhti neſt; armeenu ſchurpu weſſ.

Andriš (kaiſli). Škaiſtā burwe!

Zima (kà ſapnodama). Apburtais prinziš!

Andriš (armeenu kaiſlaſi to ſew peewelf). Tu ſila ſeeds; tu
ſaules magone — kà ugunſpuke plauſti!

Zima (koti uſtraukta). Andrejš — lahziš — apburtais prin-
ziš! (iſtraujas no Andra rokam pahrbēhğ pahri ſolus no Andra; koti uſtraukta
— mehgina joſot). Prinziš par lahzi — aj, jauſa paſaſa!

Andriš (ſmagi elpodamš, it ka ſpehtus ſanemdams). Tu teeſcham
ragana, tu ſkaiſtā burwe! Tu tweri ſirdi un jehgu walđſini! Tu
ragana no Indijas!

Zima (kà ſapnos aiſmiršdamās). No Indijas — at ja! Man
armeenu prahtā ſtahw par jauſo ſaules ſemi, par ſentſchu Indiju;
par muhſu tehmu ſemi; kur Lotus puke ſeed un palma lihgojas...

Andriš (tuwajas; ſaker tahš rofu). Kur dimanti mirđš dſilāš
kalnu alāš; bet krahſchnaki ſpihd, ſpulgo ſkaiſto azis kà ugunš
ogles — tew!

Zima (koſeti, bet koti uſtraukta). Tur ſaule karſti deg —

Andriš (kaiſli). Kà mihleſtibas leeſmas kwehlo fruhtis.

Zima

Andriš } (reiſā). Un mihlas tur!

*) Reſchiforam jaeedala abu mihletaju tuwoſchanāš ſoli pa ſolim, ar-
weenu firſnigati, armeenu kaiſlaſi — lihđš ſkata beigam; pee Zimaš wajag ſa-
juſt tſchiganeetes kaiſlumu, kaš lihđſa uſtrauž Andri.

Andris (Zimu kaisli šew peewilbdams runa tai pahr plezu). Rā firds ar firdi, kruhts pee kruhtim flejas — un ausis tšhuksť un prahťus reibina — un pahrnem pantu pantus un wiśas mihtis trihž un dreb kā drudsi trauktas kwehlo! Un jehga suhd; prahťs šapraschana jauzas un wiśi panti šeko juhsmu strahwai!

Zima (kaisli). Sirds atron firdi, puki šaules stars! (Getriht Andra rofās).

Andris (aiswirśas lihdš krehšlam, atsehšchas, Zimu šew kleshpi wilbdams; noteek runajot melodrama takti).

Melodrams.

„Ta seed kā šaules staros laistidamās puke,
 „Ro uśluhkojot juhsmas firdi pilda;
 „Tai weeglā kahjina ar tekulu šit riakī
 „Un šahrtās luhpas škuhpstīt aizina. —
 „Prahts šapnos tinas, kad ar rošam maigi
 „Ap kaľu šchaugdama leef maidsiu pee waiga . . .
 „Sirds puksť ar firdi, kruhts pee kruhtim flejas
 „Un luhpas šahrēdamas tšhuksť glaimodamos šwehrus:
 „Balsē juhsmās trihž, rit aśins štrauji dšihšlās,
 „Lihdš kaisli apkampju es daiľo augumu!
 „Sposchš mirklis šastop wirkli, mute — mutiti
 „Un karstās luhpas mihlestibu noslehds! —

Zima (kaisli). Andri!

Andris (tapat). Zima! (škuhpstas ilgi).

13. šfats.

Amaliġa (no kreifas puśes), Šchusters, Bezis (no labās puśes)

Amaliġa (eenahť pirmā, eeraudsiġuśe paleef kā apstulbuse). Ar tšchi-ganeeti!!

Šchusters (eenahťdamš). Deews palihds!

Andris } (uślez, iśšchēras šajutuschi).

Zima }

Bezis. Bet — Andri!

Šchusters. Brawiśimo, Garjahnu uśkurs! Augšťas laimes!

Šahaha!

(Widus durmis atgruhšch tur redš kanjamees Lorenzi ar Joľku.)

Bezis. To man dara mans dehľs!

(Breekšchfars.)

Otris zehleens.

Skatume: Meschs zefa malâ; pa labo masa mahjina; widû uš kreiso puš
kruhmu pudurs, pee ta afmins waj zelms.

1. Itats.

Ilse, tad Zima.

Ilse (ij mahjinas). Ipi, tu pamehgle! — atfal ta projam! Newar tew norimt meerâ ne brihtina! (fauz) Zima, eh, Zima — u—uh! Es jums fatu: padausa peeleeſ padausa — un lai winsch tew fahds! Te winâ tew tahda un tahda! — nu tihri prinzeſe, tihri jaunkundſe! un te nu — ſche tew nu ſmalkâ tſchiganu prinzeſe, jaunkundſe — paduh! no darba noſt un krehmos eefſchâ! Un man nu buhtu jaeet pee Bigu mamas pahrneſt kartupeli, — ſche tew nu piga! pamet nu mahju weenu! Buht' jaeet uš Rudalam gorſninu ſaſwehpet, kamehr wehl pagaiſchs — un wina tew aiſſfrehjuſe! (fauz). U — uh, Zima, u — uh!

Zima (ij tahluma atſauzas). Uh!

Ilse. Redſi nu, kur wina tew! (fauz). Uh — uh! nahz mahjâ — ahtri nahz! Jaeet man — jaſkubinas, klahſt wehl war redſet! Lai nu wina uſrauga manu buhdû, manu pili, mana tſchiganu prinzeſe. Man labi gan, ka wina man te gadijâs! Deems atneſa tahdu ſweſchſas ſemes brihnuma putnu! Nu — fungu behrns, kaſ fungu behrns! Kur tu lai eedomajeſ, ka ta buhtu tſchiganu dſinums, meſcha kowahrnis! Bet — ko gan ſkolas tagad neiſtaiſa! no tihra luhſa — leelu fungu, no zeekurſa — krehngeli! (eeet mahjinâ).

Zima (iſſkrej aiſtjuſe no kreisâs puſes ij meſcha). Ilſes mahte meſlê un es tiſ tahlû aiſgahju! Es Andrim pretim ſteidsos; es newareju, es newaru wina ſagaidit un man tâ ruhſ — ſirds tiſ lori nemreriga! Kur gan Andris paleeſ? Kaſ wina aiſſamê? — Jam wakar neatnahza un ſchodeen atfal nè!

Ilse (ij mahjinas). U tu — tuh! Nu redsi — nu redsi! Nu tif zilpo, ka zilpo — no malas uš malu, no krukma uš krukmu — pa atmatu atmata — kà daschdeen bada gadu lagstigala! fur tew nu mahjâs tiksees — ataugu putnam, kad fîla mahwere kafaku lez un komahrnis greeſch uš rakſta!!

Zima. A, Ilſes maht, nepiktojees! Nebarees! Es nu gan nofamejos: bet, maht', nebij jam ari nefas ſteidsams.

Ilse. Kur nu tew kas ſteidsams, patwalas kundſitei, kadiku prinzeſei! Tu jam nu loda un lido lagstigala, pa ſaru ſareem pa paſarem! Meſchs, tas tew ruhþ, lai darbs waj uš deguna kluhþ! No darba jam tawa ſuga muht kà kaſa no indewes; meſchs — tas tif jums galwâ, tas tif jums papêſchos!

Zima. Maht, es jam ſtrahdaju — arweenu ſtrahdaju!

Ilse. Kur ta nu tu!? Tu jam nu kaſnus gahþ! Nu jam waj buhþi pardaudþ tu pahſtrahdajuſes! Jam diwas ſkoteles waj paſchuwi? Nu jam tif ſteidſees; met adatu kaſtâ; lez meſchâ kaſtâ; lai mahweres behrni neſahþ domas nemt, ka tu waj par zilweku palikufe! Met nu tif darbus pee malas; laid leſam walas! Nu jam i laiks, nu jam i laiks ſwirbula behrneem rinkî greeſt!

Zima. Ej mahmulit, ej! Zuhſ arweenu tif kauna!

Ilse. Labaſ kauna, neſâ beſ kauna! Tu ar, meitin, wis nedoma, ka paſaule tew ſpraudis ſudraba ſagtu — tew iſchiganu behrnam! — laba tew wehlêſ godâ temi zels! — Nê, behrns, eſi tu laba ka pats Deewa behrniniſch, temi tee noliks peſſes kahtâ; eſi tu tihra kà putu gabaliniſch, gan temi noſahkâs dublu ſwengê! Ko tur nu teift, ko ſazit!? Kaſ krauklim medu dos, kaſ tew fîla behrnam, labu godu!? Nu — tagad tu paleez te mahjâ un redſi, kaſeht pahrnahþihu — wiſu uſraugi! — Un — ja taſ nahſtu atka — taſ — tad eekſchâ nelaid! — taſ tawſ brahſa gods — taſ Lorenzis! — taſ jam nolores no azu ſtarpas, kaſ nagos kluhs! Geekſchâ to nelaid!“ — tu dſirdi?

Zima: Ja jam, mahmin, ja! tif jam tu neduſmojees! (apfer Ilſi). Paſmejees, mahmin, paſmejees! Es jam wiſu klaufiſchu, dariſchu — tif paſmejees tu!

Ilse. Haha! Pamehglis, tu, pamehglis! Wina tew kà kamoliniſch tinas — — paſmejees! Epi, tu, pamehglis! Haha! Paſmejees, winſch wehl teiz! — Nu paleez, paleez! — man jaſteidſas! — Tâ jam noſebojos — pamifam noſebojos! Epi, tu pamehglis! (prom pa labo).

2. Stats.

Zima, (weena).

Zima. Wina aiseet, labà Jles mahte — tif wehlu un to-
mehr us manis nefaunojas; kaut gan es to tif loti sadusmoju!
Man wina jasadusmo zaur manu mainu! Wina teiz, lai paleeku
sche un Andris tur us mani warbuht jaw gaida! Andri, Andri,
ko temis labad gan nepazeestu!? — Man pahrmēt, mani nīzina
un waino, ka temi, tehwa dehlu, peemihluse, apbuhruše es tšhiga-
neete! — bet, waj man naw firds, naw teefibas buht laimigai
un mihlet, mihlet temi, mans prinzis!? Pasaule mani noteefa
par manu laimi! (atschschas pee fruhmeem). „Mana laime! Ja, —
„ir gan man laime kà pasafu prinzeſei! — ir ſihdà gehrbta
„— diamantu rotàs, bet ſtilla kurpitem! — Wai! Wai! Mas
„akmentiaſch, tu peeſit ſahju, — wiſs pagalam! — tu paleez
„baſſahjite — bahra behrns!

„Mans prinzis, mans Andris, — wiſch mani mihl
„un muhſu mihleſtibas ſapnu pils ir grefna, ſpulga, diſchena
„— kà pasafu paſafàs, kà burmigu teifu walſti: — — tur
„ſwaigſchnu ſagſchà ſegta laimes wehſts un mihleſtibas pehrku
„ſeeds duſs eetihſts miglas plihwuros; lai ſargi — ſafàs
„meſcha lapinas — ar wehja mahti tſchuſſtot, ſchuhpojot —
„lai neiſplahpa ſlepo, kauto ſinu, ko winàm uſtizeja diwas
„firdis, kad tuwu, tuwu kopà puſſteja, no launa lauſchu azim
„behguſchas un dabas mahtes flehpi flehpufchàs — lai laimi
„— laimi kopà ſajuſtu un aiſinirſtu (Lorenzis parahdas aij mah-
„jeles noſlehpj aiſſainiti) žif niſnas lauſchu mehles! Tahs muhs
„noteefa un gribetu aprakt, aprakt dſiku ſemē; bet laimes
„mahmulina muhs pazel augſtu debefis, tur ſpulgà ſwaigſchnu
„pils un mehs ſamos ſaldos ſapnos laimigi — tif laimigi,
„tif laimigi, ka newar firds wairs klusu žeeſt; bet ſſaki ja-
„ſauz: žif es laimiga!“

3. Stats.

Zima, Lorenzis.

Lorenzis (ſlepus peenahzis). Ja — tu frengeſa behrns!

Zima (uſleſ ſabijufes). Lorenzi tu!?

Lorenzis. Ja es, tu ſokalit, ja es! — es — es tas lai-
mes balodis, ſas — —

Zima. Tu tà — tif peepeſchi! —

Lorenzis. Tu laimes lagstigala! Kur tu? — Kur tamu laimi lai kalnā zel!? In man, in man, duhmu fikspharnim, birst fīdrabi kà pogas! Ēf tu, kofalit, kò doma — winsch man atmet — atmet jam — —

Zima. Kas nu kò tad?

Lorenzis. Ēf tu! — Nu tas Rīgas jaunsčungs, tas leelčungu atšala; tas temi, mana rudšu pufit, kà ehst — kà ehst! Tamu laimi! Tamu laimi! Tu — luhku behrns — tamu selta laimi! Tem zelišč fīdraba jagščam flahts! Winsch teiz: Lorenzi, tu gahdà man winau! Dimdesmit rublu naw nauda preešč manis, bet gahda man winau! Un — eedewa — tem šaku — eedewa wefalu peežneefu un wehl — luhdsu jam, lai man tudat naw jamaina! — eedewa wehl pusšaujas to fīdrabu! — tik šaka, luhdsams gahdà! Ēs šaku: tizeet buhs! tizeet tščigana wahrdam — buhs!

Zima. Kas buhs? Ēs temi nešaprotu; teiz škaidrafi!

Lorenzis. Nu — šaproti! — tas Rīgas jaunsčungs grib temi kà ehst un apber mani ar tihru seltu! — fīdrabus meen dōd! — grib lai tu ejot pee wina —

Zima. Kò? Pee wina lai es ejot!?

Lorenzis. Nu ja — padšihwot pee wina lai ejot par preeščšaimneezi! Tu šmuks šfufis, winam pa prahtam; nemsčot temi uš Rīgu lihdsà — —

Zima. Lorenz, kò tu runa?

Lorenzis. Nu ja — runaju! Ka tad es nerunašču, kad jasteidšas! Tu jam tur newari šawet; laime jam nebirst no koka kà reešti; kad patišs, tad twerši! Tagad nu ir: šer nu, šer tik!

Zima. Lorenz, kò tu runa!? Winsch — neprežejees, wišreetis — es! — Tu apdōma — kò tu runa!

Lorenzis. Ēfa, na, na! Kò es runaju!? Ēs runaju par tamu mišum leelo laimi, ka tem gadījees tahds jaunsčungs, kas tewim azi ušmet — —

Zima. Waj tem naw šauna!?

Lorenzis. Kašds tur šauns, kad winsch ar temi grib pa-butščotees, pamihšotees!

Zima (nikni). Lorenz! brahl, waj tu šaunu un godu pawišam aišmiršis, ka manim ušdrihštees teikt tahdas negodibas!?

Lorenzis. Ēf — tu, tščigana gods! Kas temi godàs? Ušdos ar dščindščalu — ej krukmos! — Redši, eedewa tem uš rošas šahdu lašatu! (šneedš raibu šīhdaini). Kau, tihra šīhda! Šče! Wareši pahrdot; bet man — teiza — lai puši dōdot!

Zima (met nifni lafatu atpafal). Ak Deems, kà mani nizina! Es tſhiganeete — Deems tu fungs! Tu — tu — Lorenzi — tu — mani tà ſaimot, tà neewat! Ei, ſafi tamam negoda — nezilweſam — beſ goda, ka es, ka es winu nizinaſchu ziſ wareſchu par tahdu negodigu apſmeekflu!

Lorenzis. Aj, aj, aj! Nu — kaſ tew atfal!? Dundurs aſtè? — Tu dſirdi — jaunſtungs dod leelu algu — leelu naudu —

Zima. Un taſ eſot maſ brahlis! Es newaru wairs! ne ne! es newaru es neſpehju to paſeſt tahdu apſmeekflu! (aiſſtreen raudadama pa freiſo).

Lorenzis (weens). Aj, aj, aj! Peeſpraud aſti — aiſſtreen meſchà! Saki nu, tu zilwekſ, kaſ winai bij!? Untumi un eedomas! Re, kà ſſolas ſamaita zilweku! Wina tew negrib tahdu laimi! Ak tu! Un es — kad man buhtu tahda laime! Kad mani winſch nemtu par preeſchſaimneeku! es tew ſkreetin aiſſkreetu pee fundſina! nem fundſin nem mani; gan es tew notſchopſchu to naudinu un tad: ar Deemu, fundſin, loiſch nu lapàs! — (iſneſ gaſaſ ſaini). Bet man ari ſchodeen bij deefgan laimeſ; eekahpam ar Didſchu abi Bredaju ſkurſten; laudiſ bij uſ lauka pee kartupekeem, mehſ tſhigani atfal pee taſſ gaſaſ! — Nu kà — tiſ laiſu rudeni, ſar jaw gaſu ſkurſten; war wehl ſamaitatees! tad jaw nu noneham; winſch Didſchuſ, twer toſ leeloſ, es jaw laſu toſ maſoſ! Rau, — pilna! (paſet aiſſaini) — deſu un ribu, — weens puſchgalwiſ ari klat! Re — tſhigana laime — gaſaſ kule! Kur nu tawſ godſ? (koſch deſu). Baſrbaudeet wiſaſ leetaſ, kaſ labſ to paſtureet — ja jumſ to lauj! — Kaſ lauſ tſhiganaſ firdſ teeſinu!? — Aj — pipari un tihra ſahſ! (noſweeſch deſu). Ba ſtipru! — Neſu, domaju, kur lai glabà? Neſiſchu, ſafu, tur pee mahſcheleſ, pee wezàſ Iſeſ; tur jaw neweeneſ nemekleſ; ſin wiſi, ka goda laudiſ! — mani ne eekſchà te nelaiſch! Te paſlehpſchu! Re nu laiſ; durwiſ waſam! (eeſteidi mahjinà).

4. ſtatſ.

Joſſuſ, tad Lorenzis.

Joſſuſ (no labas puſeſ). Te ir ta weze ragane buhde; te buhſ ta zigane meite; te buhſ ari wine to mane jaunfungel! To es jaw tulit ſaprata, ka ari winem — tam leelem Suſtera fungem — to prahte ir pee to zigane meite! To muſe ſtreen pee wezem galjem bet to jaunfunguſ pee jaunem! Bet es wine te nokeſe to ſmalte jaunfunguſ, to ſpizaufe — auſ Riga. — Wine waſare wine weene noſampe to wiſe naude — un man wine nedewe neweene

grafe — un es tif tof palihdsej winem nomaukt to weze Beze uf fahrtem lihds beidsamem grafem! — Ar to Suster jaunekunge mehs tagad leelee funde!. Wine grib tift pee to weze Beze par kompiljone un es ese jam wine kompiljone: — bahj to weze Beze eefs maisem un nonem winem to naude! Weene leelee profite! Nu bet es ar te tofs ar grib nofsatit, fà ta lepne Beze dehle, to Amalchen bruhtgane, to Andre, nahf eefs to nabage buhde pee to zigane meite, kam nam ne maises fumose pee dmehsele! — Uj, was is dos! Ta ir gaile! Ta ir dese! Ta ir weene itin riftige zuhtes dese (apluhto nomesto desas gabalu). Weene itin riftige dese! — Kad zigane smeef gaile par seme, tad te ir pulke gaile! tad te ir bagate lause! (meschà fwilpeens no Schustera). Uj, kas tur? Tur ta zigane welne war iset schwach! (aifbehg pa freiso aif fruhmeem).

Lorenzis (ij mahjinas). Laimigi noglabaju! Zaur luhfu uf augfcheenes aif Ises mahtes tihneem; bet no gehweles war eetift, tur dehliis walam; tur wares nemt, kad gribi! (tosch desu un rahda jostu). Rau, fo tur atradu: jostu — dsihporeem austu, fudrabeem faltu — to panehmu; ta reta weza manta! Ises tihni fà pasuduse; to panehmu par peeminu! — lai eet laudis, (meschà fwilpeens). Klau, tas tas jaunskungs! Nu ir nelaime pafulàs. Nu winsch prafis to Zimu! Kur lai nemu? Ko lai fatu? Zafauz Didichus! (aifsteids prom pa labo).

5. ffacts.

Schusters, Joffus.

Schusters (eenacht no mescha dibenà — medneeku uswalkà ar flinti uf plezem, ar pukem pee fruhstim). Neatbild! Sapper jods! Te winu nam; te neweena nam! Kas tas?! Skufis nebuhs mahjà — buhs ffehjiis meflet!

Joffus (isnacht flufu aif fruhma). Herr Suster kungs — es ar te fflacht!

Schusters (faturhzees). Ah — Joffus! Kur tad tif mehlu?

Joffus. Uj, jaunskungs! Gefest paleef gefest! Es gahde par jums — juhs gahde par man! — Pagalem to leelee Beze; frituse ir to leelee Babel! Pagalem, pawisem pagalem! Zuhs winem panem to wise naude eefs trumpem un wine to naude eefampe no to pagaste lahde un — nu wise parahde friht uf win, un wise fihde friht uf win! Un wins zitade newar, fà — wine nem juhs fem par kompiljone — lai juhs glahb! Gaha! glahb no tem mantem! Bet, Sustere kunge, juhs sint, fà to trumpe eet lab, kad es jums rahd aif Beze mugure: duhse, kalpe, gaspase! (rahda fawadas fihmes pirstus

pee deguna. gihinja un azim ſew liſdams). Bet par to man — ta profit? (paſneeds rofu) ſas labi ſmehſ, ſas labi brauz!

Schuſters. Atkal naudu! Zif tad tu, Iſſariot, ihſti gribi? — Tams brahlis jam ſamw fungu pahrdeſa par graſcheem!

Joſkus. Tagad to kuſe ir dahrgaſe!

Schuſters (launi). Sche buhs! (dod naudu). Bet tu gahda lai noteek drihs! — tuhlit! — man nam wairs waſas! — zitadi tawa pelna pagalam! Lauſ winam kaſlu; Tu Bezim draugs!

Joſkus (ſheppj naudu). Es wine drauge kà weene welne; es wine aiſjahſ uſ ele beſ eemauktiem! — es winem teize deen un teize naſte: Peze, tu eſe pagalem! nem to bagate Suſtere kunge ſew par palihge! Un tagad es wehl ko teiſk! Uſ!! Bet tad, Herr Suſter! — juhs ſaprot: ta Waſames ugunsbeedrib ir weene leele ugunsbeedrib un maſſe leele naude par katre uguns grehke un ta agente Hamowiķ eeks Janiſke ir mane drauge — es jums apahdaſe!

Schuſters. Nahts laiſs! — nahts padoms! Tagad ej! es te gribu ſatikt to wezeni — man wajaſiba!

Joſkus. S'gut! Mojen Herr Suſter! (aiſeedams). Es jam ſaprot, ſas par wezene! to es pateiſs to Malchen freilene, man buhs weene ſifere ruble! (prom pa freiſo).

Schuſters. Schihds laiſa prom — lai netrauze! bet wajaſigs wiſch man ſchis Iſſariota rads; wiſch Bezi pahrdod, lihds tam kaſlu lauft! — Un ko wiſch mineja par Waſchawas ugunsbeedribu, ſas warens eedomſ: apdroſchina diwàs beedribàs — ar joni kapitals! Pag, agents Hamowiķ — Janiſchi! (peerakſta). — Buhs leela ſpehle: kungs — waj katorschneeks! Bet tagad wiſam par ſpihti ſas meſcha ſkufens jaemanto! Ir nipriſ kufainis un ja ta mana buhs, tad Amaliĵai ihſts pipars ſas, tad greiſſirdiba rahdis ſamw ſpehju un wezà mihleſtiba kwehlos atkal leeſmàs! Buhs knipants Andriſ — knipants ĵun es mihrs! Tà rau noſitiſchu iſchetras muſchas ar weenu plaukſtu — to ſtarpà diwi dunduri, ſas weens tahds ſeenahſis — peena piuſa! — bet — kur wini paleek? (ſwelſ).

6. ſtats.

Schuſters, Lorenzis, Didſchuſ.

Lorenzis (eefteids ar Didſchu pa labo). Ah! labs waſars, leelkundſin, tu mans mihltais labs waſars! — Un tawa laima kà ſelta rota ſpihd un mirdſ!

Schuſters. Nu, ſas bij? Kur wina?

Lorenzis. Af tu mans selta leelfundfin, wina jam tewi fà ehst — fà ehst! A, tu fudraba graudinfch, no tewis ween doma, melfch!

Schusters. Waj lafatu eedemi?

Lorenzis. Rà tad! Rà tad, manu fundfin! Af — jam panehma — jam preeziga, tif preeziga — tif jam tif! Tà lafatinu glabà — jam glabà!

Schusters. Kur tad wina paleef! Lai nahf fchurp!

Lorenzis. Af tu mans fundfin, newar jam tà — newar! Redfi, minai jam tas fauns — dairas tà! — fà jam nu fufis! — no tahs wezenes bail! Grib jam, lai tu pats — fà fchigani dara — nofer, nograhb un tad aifweb!

Schusters. Es laj minai pafaf ffreju!? Kur tad es wina laj noferu?

Lorenzis. Tehms tu mans fchehlotajs! selta tu mans jaunskungs! — faki, fo gan Lorenzis preefch tewis nedaris!? Redfi, te ir wihrs, fas war — preefch tewis! Wina britfchfa tepat aif fruhmeem gaida; minfch juhs webis. Redfi, jaunskungs, tu gudris kungs! — bet redfi, newar jam tà! Es teiffchu — tai wezenei teiffchu, fa minfch (uf Didschu) buhs tas bruhtgans! — godigs fchigans, tif aifwafar no zेतuma iflailts! — nu minfch grib apfeemotees, es winaam dodu famu mahfu, fas tur par launumu? Kad wina mulke negrib, tad jam japeefpeesch; tahds jau fchiganu lifums! welz tif fruhmos, aptin galwu un projam furp wehji aifpuhfch! — Tad jam nu, selta jaunskungs, atdari tamu bagatu rozinu tad jam nu tu warefi minus prezinat — fur un kad tiffees! Tu jam buhfi tehwa meetà lihds ar tehwa waru!

Schusters. Hahaha! Tu efi gatams fatans, Lorenzi! Ja melnam truhftu rofas puischa, minfch nudeen, temi nemtu; bet in bef tam tu ifdarifi deefgan neleetibu! Hahahaha! Tad wispirms romantiffa aifwefchana! Ihfti man pa prahtam! Notfchop un prom! — Labi! peezi es tew eedemu; tagad fche wehl befmit un wehl befmit tu dabufi tur galà, kad buhfim ifdarijufchi.

Lorenzis (faker nandu). A, tehms, dod jam tuhlt wiful fur lai es tur nahfu, fur juhs buhfeet!? Kur mana firds lai panefs tahdu faunu? Es mahfu tifpat fà — pahrdemis! Es jemè eelihdfichu aif fauna par tahdu negodu.

Schusters. Neruna neefus! Tew fauns!? Waj tu ari efi dfirdejis, fas ir fauns? Rauns naw auns!

Lorenzis. A, jaunskungs, apfchellojees! Nu Didschu, teiz tu! Ko tu teiz? Jaunskungs, tu labs jaunskungs; bet apdoma tahdu negodu!

Didschu, ko tu teiz? Lai jam nu buhtu, lai jam nu eetu; bet, jaunskungs tu dod! tu dod kà peenahkas! Didschu, ko tu faki — par tahdu neleetibu — man mahsa pagalam!

Schusters. Kas tamai mahsai notifs? Waj pirmam teh-wam Kurfemè meita aishbeg ar mihlako? Laudim walodas islai-deet, ka aishbeguse no ta Petscha dehla behgdama! bet mani nepee-mineet schimbrihscham!

Lorenzis. Teiksim jam, selta graudin, teiksim! bet dod tu, jaunskungs, dod nabaga tshiganam us ta fahrà soba!

Schusters. Bet — kà buht us mata isdarits! Sche buhs! (Schusters kneedj naudu, notampj Didschus. — Didschus aishbeg pa labo, Lorenzis tam pafak).

Lorenzis. Didschu, tu grehtu prauls, atdod! waj tama mahsa? (aissfreen).

Schusters. Nu, rafari! wini aissfreen! Juhs darbu ne-aismirfteet, grehtu kalpi! Wehl dabuseet, pagaideet! (prom pafak tshiganeem).

7. skats.

Zima, Andris.

Zima (no freifas pufes pehtijoschi). Nahz, mihlais, nahz te! Te nam wairs neweena — un Zles mahte man noteiza — lai mahju redsot; talab firds man nedod meera zitur kawetees. Nahz, mans balodit! So sche mums meers un waka!

Andris. Man wisur preeks, fur tu!

Zima. Andri, mans prinzi! un tomehr tu neatnahzi tif ilgi!?

Andris. Ilgi — tahs pahri deeninas!?

Zima. Ko — pahri deeninas!? — teiz pahri gadus — laifu — pusmuhfschu! Waj firds, kas pufst, kas juht, kas mihl — waj firds gan laifu skaita kà seenas pulkstens? — Kad temi neredfsu — man deena — muhfschs un katris brihtinsch — gadi (peeglauschas) Mans mihlais, mihlais, mihlais!

Andris. Tu mana! — ari man bes tewis gruhti! Sirds fehrg un ilgojas — un prahti schurp meen stahw!

Zima. Un tomehr tu neatnahzi tif ilgi — ilgi!

Andris. Es nespehju! Un ari tagad — atnahzu -- lai — schkirtos — atwaditos no tewis!

Zima (isbailès). Andri!

Andris. Zima, tu mescha putninsch! fwabads Deewa behrns; tu nepasihsti to dsihwi, kas muhs tur nospeesch leelajās, lep-najās mahjās; tu nepasihsti tos zeetos prahtus, kas tur walda; ja

augtats fahds tos tur neema un pahr plezeem usluhko, tad firds teem gauſch kà ſehrgà, bet wai! tam nelaimigajam, ko wini ſcheet ſemaku par ſemi, to ſahka beſ apnikuma —

Zima. Es tſhiganeete! es ſinu — laudis ir launi!

Andris. Tu uguns leesma, mana magone! bet niſni ſahpuri grauſch jauſo puſiti! Muhſu mihleſtibu tee noteſa, noteſa pawiſam! Tehws mani uſſkata kà ſawu nelaimi, kad neſpehſj mani pahrdot preeſch ſawa elka — naudas puhka! Es newaru ſemi atdotees tai, furu wiſch man iſredſejis; bet es ari newaru wina firmos matus aiſ ſirdehſteem weſt bedrè — temi tagad pret wina gribu prezedams; tadehſ mums jagaida un jazeſch, lihds laiſs mums palihdses pee mehrka tiſt, waj liſtens lauſis laimes zeribas pagalam; tadehſ man tagad jaeet prom no ſchejeenes! —

Zima (ſaiſi). Andri! Andri! Deews eſi man ſchehligs!

Andris. Es eeſchu uſ pilſehtu; es meſleſchu ſew darbu un pelau, lai waru ſtahtees pats uſ ſawam ſahjam!

Zima. Andri, tu teeſcham gribi mani atſtaht weenu un aiſeet prom — turp pilſehtà, fur tiſdauds, tiſdauds wiltus un launuma! Tur tiſdauds lepnu kundſchu tew metis zilpas un temi ſahrðinàs — lihds aiſmirſiſi ſawu ſila puſiti, nabaga tſhiganeeti, bahra behrnu! Andri, Andri, tu neej! — tu neej! — tu neej!

Andris. Waj lai paleeku ſche kà tiſlis neſpehſjneeks un lai ehdu kattru kumofu ar ruhgtumu, ar pahrm rumpeem kà nepateizigs dehls; ſam atmet ar ihgnumu ſchehlaſtibas drumſlas!? Waj lai lauſos ſaiſtitees kà luhſs pee ſchi naudas leetuwena un lauſu ſamihſt ar ſahjam muhſu weenigo dſihwes laimi, muhſu mihleſtibu?

Zima. Nè, Andri, nè! To nedari! to nedari! — Tu ej! es zeetiſchu lihds wareſchu, lihds ſpehſchu; bet tu nelaujees ſemi liſtees nowahrtà! Mans ſapau prinzi, tu paleez zehls un nelokams! — Tu ej! tu ej! tu ej, mans balodit!

Andris. Ardeemu; tad man laiſa maſ; jo zeefchi tehws man paſaſ gluhn, tu mana duhſina! Es eeſchu! un lai naw wehl gruhtati jo ilgaf wilft ſcho ruhgtu ſchſirſchanas brihdi, tad teiſſim nu ardeemu ſchimbrihſcham!

Zima. Andri!! (Andris apſtauſj). Ardeemu, mans jauſais, mihltais, labais! Ardeemu! (ſtuhpſtas).

Andris. Ardeemu!

Zima (ſahpigi). Andri! Andri! Andri!

Andris. Mana ſirſnina! Neraifejees jele! — es jam neſur nepaliſſchu!

Z i m a. Andri, kad temi tahs lepnās kundšes tur pilšehtā kahr-
dina, tad doma pee manis! — doma un atminees, ka šche bsimtenē,
masajā buhdinā pehz temis šehro un ilgojas firds, kam tu tīfai — tu
weenigā manta un laime! Doma pee manis, mans dahrgais, jaukais
šapnu prinzi!

A n d r i s. Ja jam, mihla! es temi neaismiršišču nekad!

Z i m a. Andri, Andri, kad temi tur kahrdinās, tad tu alāsch,
arweenu doma pee ta, ko šoliji man!

A n d r i s. Ja jam, mans balodit, tīfai neraisejees bes ee-
mefla; uštizees man un wišs beigšees laimigi! Bet nu ardeemu,
mana firšnina! Ardeemu! (eet).

Z i m a. Ardeemu! Ardeemu! — Ardeemu! (Zima paleef tā ap-
stulbuše stahwot, Andrejs atškatas, šteids atpakal wehl reiš mehmi apkampjas —
tad īšraujas un ar rotam šēju aišflahdams aišsteids pa freišo). Ardeemu
(Zima patriht pee semes pehz paušes pazetas). Wišč aišeet — un
es paleefu atkal weena pašaulē! Weena — kam naw nemeena,
kas behdas lihds justu! Wišč aišeet un mana firds tīf baigi
pušf! Tas parego nelabu, nelaimi, behdas, mošas. Waj wiņu
wehl kahdreis redšišču? Andri! Andri, kadehl tu atstahji šawu
mešcha putniņu!? Es tewim wareju lihdsa eet — — bet nē!
nē! to newaru! Ko laudis šazitu!? Ak Deems! — Man japa-
leef weenai atštahtai — klau, kas tur?

A n d r i s (atgreeschās šteigšchus). Tur kahds nahf, es negribu
ka mani redsetu; man japaslehpjas te pat kaut kur!

Z i m a: Ej eekščā! (Andris eeeet mahjelē, Zima apsešchās).

S. šfats.

Z i m a, A m a l i j a.

A m a l i j a (nahf no freišās pušes). Ah! te ir ta šafoditā
buhda! — Ah! Labwakar, jaunkundsit, labwakar! Preeks, ka
juhs šateefu! man te tā gadijas garam eet un tad — šafu —
šatiftu jaw labpraht reiš to daudšinato šfaistuli (Zima brihnās).
Haha! jums tas dihwaini īšleekas; bet nebrihnatees wis; juhs jam
tagad wiši eewehro; par jums runā — ej kur eedama — un,
Deewin, ko wehl nedfirbi!

Z i m a. Es brihnos, jaunkundse, juhs šche redsedama — un
wehl wakarā — —

A m a l i j a. Man tas tā gadijas — drušku aiškamejos —
biju zeemā. — Nu nefas, gan jam pahršteigšchos; buhs laika dees-
gan; bet, kad nu juhs eeraudšiju, tad jaw tak kahds wahrdinšč

japarunà, redseet, mums seemeescheem jam kopà jaturas — weenai par otu — —

Zima. Mesinu — fo juhs wehlatees?

Amalija. Af, mihla jaunkundsit, redseet, man jam juhs pateescham schehl paleet, kad dsirdu kà bes mainas laudis juhfu godu sahla; jums ne jaušmas, ne eedomas, sahbas tur isdoma neleetibas! Juhs tur aprok dublos, notaisa par to pehdejo, par — te jam pee jums nahot — sahbus wisadus tur neteiz! te jam eesaukuschu — nu, fo lai tahbus wahrbus atteizu!

Zima. Ro juhs sakeet??

Amalija. Ja — un wehl kas! — Waj juhs to tizetu, ka pahr jums wini paschi — mihreeschi — tif besgodigi, tif negehligi — waj to weens zilweks tizetu, ka ari winsch — ari winsch juhs wisu preeschâ — tif breefmigi, tif nesaunigi — pawisam — un winsch te, juhst' preeschâ — tihri engels, tihri pats mihlestibas ideals! — bet ar draugeem wehl mafar frogâ juhs nosauzis par wisu pehdejo un leelidamees stahstijis, ka juhs winam — — un —

Zima. Par fo juhs runajeet?

Amalija. Nu — par Andri — Petschu Andri — juhfu jauko baloditi!

Zima. Jaunkundst, juhs wareet — — —

Amalija. Ja, kà tad — aisttahweet wehl winu, kad winsch juhs wisu lauschu preeschâ pataisa — par pehdejo — —

Zima. Deesgan, es newehlos — — —

Amalija. Es, ja gribeet, kluseschu, ne wahrdu neteifschu; — bet laudim mutes neaisbahsiseet, ja no schi apgabala projam neaiseseet! laudis jam juhs apfmej un neewa, fur waredami; to jam ween un irgajas, fur te tif masâ mahjelê usfahrshot schuhpuli —

Zima (eekleedsâs). Jaunkundst! (aisspeesch auks un eebhg mahjelê).

Amalija. Tas tai dereja ihstâ laikâ! — Zif tomehr ne-meerigs man prahts! Man tihri tà, kà kad man fauns un negods ween schaj gaitâ; bet firds man meeru nedob, lihds isleetats fatris lihdsellis schaj zihnâ! Mani winsch neezina — nejehgas schiganeetes labad! — Bet, nè! — es aismirstos padauds, kas es! Tam puikam pakal skreenu; es nedaru pareisi; bet winsch mani negrib, tas firdi grausch! — Es newaru — newaru! Bet tad — ja teescham wifs pagalam — tad zeeti firds, tad tifai atreebtees wehl spehks (eet domigi us labo).

9. Stats.

Amaliija, Schusters.

Schusters (pretim pa labo). Man tas gods!

Amaliija (šatrušftas). Na — aj! — Mans launais gars!

Schusters. Haha! Tavs launais gars! Pareisi! Bet šafi jel, balodit, šahds leetuwens, no kureenes un karp? (grib to šafert).

Amaliija (atraujas, semi). Tad šhi tas buhs bijis, ko šhihds te redsejis — ne Andris (pusbalsi). Mans kungs, man šķēet, man tahda pat teešiba juhs maižat.

Schusters. Ak tā! Pareisi, zeenitā jaunfundse! Es drusku nofawejos medibā; tad nahzu garam.

Amaliija. Medit!? Tas ihsti juhsu dabā un ihstā meeta šhe — preešč jums! Es nowehlu dauds šekmes!

Schusters. Pateizos no širds (šimigi). Bet brihnos tīf, šahds medijums šhe welf wirs šchitam tekam — war šazit aīf-leegtam — tīf wehlu wafarā — kā šloka — walschnepe!

Amaliija. Mans kungs! — es nahzu, gribeju ušrunat wezo Iši, lai man ko štrahdatu — —

Schusters. Preešč tam nu ihstais laiks! Haha!

Amaliija. Tas jums par brihnumu, kam dišfums deenu, muhšču; man šaime jasin, jastrahda —

Schusters. Preešč diweem! Aī, aj, aj, aj! Un wehl mahzamees: paradihšē bijuše tšchuhška ta, kas šeevu mahnijuše — —

Amaliija. Lai wihreeščus mahza atšiht to, kas labs un kas launs!

Schusters. Tas launums gluschi neweetā; jo wihreešči alasch puhlejās tīfai preešč šeeweešču labuma.

Amaliija. Pehz šeeweešču labuma! juhs gribejat teikt, mans kungs — un tur jums taišniba — pilniga taišniba! — Juhsu šwehri, juhsu šolijumi, juhsu mihlestiba, — juhsu — wišs, wišs juhsu naw wairak it nefas kā tīfai lapšas šaldee wahrdi, kamehr wehl šeera gabalīnšč krauklim — —

Schusters. Baloditim — gribejat šazit!?

Amaliija. Ja, ja! Balodits, balodits — lihds paleef par nopluchtū šwirbuli!

Schusters. Waj šchagatu, kas tihka pehz šposcham leetam.

Amaliija. Jaw atkal juhs!

Schusters. Nu — finams, es! — Ak, ko es runaju no šposchuma, no mantas! Juhs jaw, protams tīfai wīnu, wīnu pašchu, šelta Andriti!

Amalija. Sinams minsch — un paliks minsch, newis kà pee jums — —

Schusters. Rà pee mums! Ja, sinams, minsch samai peederès lihds parihtram, lihds rihtam — parihtram!

Amalija. Kungs juhsu beskauniba! — —

Schusters. Nè — ilgafi nè! ilgafi nè: Tur es deru pufstoschu firdi pret puhpedi!

Amalija. Juhs eseeet neleetis! Juhs samà nifnà firdi audsineet tikai launumu us launuma; juhs Andri neezineet zeredami man prahthu sagrofit, zeredami mani zaur meleem eeguht! Par minu zeleet launu neslamu un apsmeeflu tur waredami un broschit tas ari juhsu misjaunakais isgudrojums — ispaust melu mehstis, ka Andris sche nahkot us — —

Schusters. Un tapehz juhs sche — lai pahrleezinatos!? Nu — saprotu! Schehl, — ka juhs atnahkuschit nelaiķa!

Amalija. Es atnahzu ihīķa laiķa, jo atradu pašchu launuma šakni!

Schusters. Launuma šakne!? — Welna rutis — cicuta virosa!

Amalija. Ja, juhs pats mīķa launuma šakne; juhs ari melu finas ispaudat, ka Andris šchurpu nahkot tai tšchiganeetei pašal škreenot — un to es netizešchu, nefad netizešchu! — tee ir meli, tihree meli! Juhs, juhs pašchi to gan dareet un tad ispaudeet melus par minu, bet es to netizešchu, netizešchu, netizešchu nefad!

Schusters. Hahahaha! Un tee netizigee kriht kaunà un samaitaschanà!

Amalija. Bet juhsu kaunà mehle jums tikpat nelihdses!

Schusters. Jaunkundš, jokus pee malas! Waj juhs pateescham domajeet, ka šchis peena puika mans pretineeks, kas jaudis ar mani west karul? Winsch — kas tikai nokaujas ar juhsmam un idealeem! Jaw tagad mīķa mīna buhščhana un nahkotne atkaras no mana labà prahtha! — Ja, ja, jaunkundšit, šchi mīhra roka tura samà warà mīķu juhsu zereto mantas losmu. Es jaw tagad esmu tas, kas wada wezà Petšcha jehgu un naudas mafu ar abam diwam maschinam. Juhs laikam domajeet, ka leela leeta nemt us parahdu maschinas un superfossatus un pašneegt par broschibu tikai apgalwojumu rakstus ar pagasta sehgeļi! Schos gados tā wairs newar; tagad truhst tahs naudinas! Naudinu, mīhla, naudinu tagad prafa it mīkur!

Amalija. Ko juhs šakeet!?

Schusters. Un ka juhs tiffet kahdreis par to, par to juhs gribeet tapt — par Garjahnu un Betſchu ihpaſchneezi reiſâ — to es netizeſchu, netizeſchu — netizeſchu, netizeſchu!

Amaliſa. Kaſ tur? (abi ſteids aiſ krumm pudura).

10. ſtats.

Tee paſchi, Bezis, Joſkus un 1 wihrs ar wehlutturi.

Bezis. Tad te, tu ſafi — te tu to redſeji? — Tad es ari nu reiſ ihſti gribu pats redſet wiſas tahs neleetibas, kaſ te ſchajâ buhdâ noteek!

Joſkus. Wine mainige, es jums ſafe; wine wiſe no tahde dſimume. Ker kur war! To juhſe dehle ar wine eeehdinaje!

Bezis. Lai Deews minam ſchehligs, ja reiſ wehl maniſchu, ka wiſch to kultumi wehl naw aiſmirſis!

Joſkus. Tur wine ir! Tur wine ir! (ſtrej un ſaker Amaliſu, ta atgruſch ſchidu un iſnaht). Ah! Malchen freilene!

Bezis (pahſteigts). Mahlina!

Amaliſa. Ja, Betſcha papu, es! — un nebrihnatees wiſ; es te tâpat kâ juhs, es gribeju pahrlleezinatees, to laudis ſafa — waj wiſch teeſcham kaunu un godu aiſmirſis!

Joſkus. Un Suſter kungs ari te! (Schusters iſnaht).

Amaliſa. Mehſ ſchepat ſaſtapamees! Neſinu, kaſ wiſu wed ſchurpu, kahdas tahs dariſchanas! — Man gan ſchheet, ka wiſs buhs Schuſtera funga nopelni, wiſas tahs tenkaſ par Andri!

Bezis (rangas netizigi). Mehſ ſchurp nahkam ſahdſibas leetâ; muhſu pagaſtâ man kaiminos Breedajos iſſagta gaſa; nahzam tad ſchurp, ſuhtijam pehz preekſchneeka, jo te ta ſihmeta!

11. ſtats.

Tee paſchi, Iſe.

Iſe (no labâs puſes). Kaſ te nu par behdu laiſeem!? Lab-waſar, kundſini, tehtini, papi mani mihlee, kaſ te! — Ro tad juhs te wiſi — pee manas nabaga behdu buhdas?

Bezis. Na! Pahrzilpoji in tu! Waj re? kamehr tu pate apſahrt medi — nahkam jaw te tawu alu un migu pahkratit — pahrraudſit, kaſ te nu wiſs buhs ſamangots un ſawilſts!

Iſe. Ro tu runâ, wezais Bezi? Waj tu gan to nelahga ſaehdees, waj pahrdſehrees? — Tu mani nahz kratit!? Mani — godigu ſeeru — wezo Sila Iſi, kuru wiſa paſaule tura par goda ſeeru, — par godigaku, neka temi paſchu, — waj tu dſirbi!? —

un tu nahz mani mezuma deenâs dsiht par sagli! — Tpi, tpi —
tem tu naudas puhki bes godal!

Joskus. Bet, mihle seewine, nedusmojeet jel tif nifne! Beze
papine tofs newar finet, kad es se atrade to gaille, to riktige dese
gale, — es tas bij un tad tofs jatiz — un juhs newar nemt
laune; mehsh nahf un mekle!

Ilse. Af tu, schihda stapeklis, tu tas mekletaiz! Tu jam
gan pats barojees wisu muhschu no sweschu lauschu sweedreem;
— tad mekle nu tif tu pats pa sawam fulem un tarbam, furâ
sagts, furâ melots! — Bet ko nu te walti mehli delbet! — redsu
jam — nu jam juhs nahzeet te ar isluhkeem un speegeem ar wi-
seem furteem un sweschkeem, kad pee manis ta meitene te; — ta
behrna pehz jam nu juhs gan frejeet! naw jums wis pa prahtam,
kad es tai nabaga sehrdeenitei neaisleedsu sawu faktinu un maises
kumofu — —

Bezis. Klausees, Ilse, tu armeenu tâ — muti palaid! bet
to tu fini: kopâ kerts — kopâ fahrts!

Joskus. Kad tif atnahktu to preeksneefe — waretu isfratit
to mahjele!

Bezis. Us manu atbildibu — lausch durwis wakam! un
Deems lai wineem schehligs, ja tur ko sagtu atradis — tad wisus
prom us pilsteeful (femi) Baldeems (Joskus ar wihru steids us
mahjeles durwim) Deewam, ka to Andri isglahbu pee laifa un atsar-
gaju no tahs tschiganu padaufas!

Ilse. Beezeet meerâ, es jums sakul — manâ mahjâ juhs
neejeet! — tur naw neka ko meklet — neko kratit!

Bezis. Melauseet! lausch wakam us manu atbildibu (wihri
lausch durwis).

12. Stats.

Tee paschi, Andris tad Zima.

Andris (isnahf is mahjeles). Sche es esmu — ko gribeet?
Wisi (wisi pahrschteigti faraujas). Kas!?

Amalija (femi). Winsch tur bijis wisu laifu!

Bezis. Andris — mans dehls — te! te — pee teem —
— Andris — te — —

Joskus (ar wihru eet mahjele no tureenes isnahf Zima).

Amalija. Ubi kopâ!

Schusters (pafusu wairaf us Amaliju). Hohohoho! Augstu laimi
jaunajam pahrim!

Bezis (dusmâs drebedams). Sehn ko tu te dari? Ro tu te mekle?

Andris (notaunejees zeesch klusu).

Ilse (galwu kratidama). Ze nu mana prinzeſe!

Bezis (ſaker Andri pee roſas). Sehn, tu ej uſ mahjam! tuhli!

Andris (nedroſchi). Geſchu teht! (greeschās projam).

Zima. Andri! (eekleedjās ſchauſchaligi un nofriht ſew galwu ſakerdama — elſā).

Andris (ſahpigi). Zima! (nometas zelos pee Zimas).

Ilse. Kungs ſchehligais!

Schuſters (uſ Amaliju irgadamees). Hahaha! Sirſnina luhſt!

Amalija (lepni aiſwehrſchas).

Bezis. Andri, tu ej projam! Tuhli! — Waj dſirdi? — Projam uſ mahjam!

Andris (ſanemdamees — zeeti). Nè, teht, to newaru — eefams neſinu, ſas ſche noteek!

Zima (eſhodama). Tu ej! — ej! — ej, fur tehws leek; lai noteek ar mani ſas notikdams!

Andris (aiſgrahbts). Nè — to nedarichu! Kur tu palikſi, tur es ari palikſchu! Dewi es neatſtahſchu!

Bezis. Sehn, waj tu trakt? Waj tu mani gribi dſihwu ſemè aprakt? Ko tu te muldi!? Projam uſ weetās! — Uſ mahjam! Projam no ſchihs — kultumes!

Andris (ſtipri kleeſoſchi). Teht, mani juhs wareet ſaimot un nizinat ziſ jums patihſt, es juhſu paſchu meeſa un aſins; bet kad juhs newainigas meitenes godu aiſkereet, tad es to — nezeetiſchu!

Bezis (breesnigās duſmās). Sehn — ja tu uſ weetās projam neeeſi un ja kaut kad ſawas azis ſche wehl rahdiſi — tad — tad —

13. ſtats.

Dee paſchi, Joſkus un wiſtri.

Joſkus (ij mahjeles). Atrade, atrade! Nre fur ir ta ſagte mante — ta gailēs fule! —

Wiſi. Kaſ? Ko? Tur eekſchā!

Joſkus. Ja, mihle lautine, tur atradem — tur augſem — pee paſpahrnem — pee paſem gehwelem!

Schuſters. Tas buhs bruhtes puhrs! Haha!

Ilse. Deems tu wiſu ſchehligais! — manā mahjā tahdu negodu! Un es tai uſtizeju — atſtahju mahju winas uſraudſibā!

Zima (zelos). Nè, Ilſes mahtr', nè! Deems pats mans lee-zineekſ: es newainiga — newainiga! Es biju — es ſargaju; bet es neredſeju — neſā neredſeju un neſinu! (Huſu ſemē). Ja to Lo-

renzis buhtu darijis!? (ditti). Deems tu redsi, es nomainiga pee
scha noseeguma!

Andris. Rad es nahzu schurp — wina bij mahjimu atstah-
juse, — steidsas man pretim!

Bezis. Klusi tu neleeti! Projam us weetass! projam! Tu
— mans dehls — ar tahdeem — — sagteem un besgooscheem!

Andris. Teht, nesodi eekams nam peerahdits!

Bezis. Klusi tu, neleeti! projam, jeb es tew! —

Andris. Ne — to nedarischu!

Bezis. Tad ej elê tu besgodil! Es temi redset wairs negribu!
tu neesi wairs mans behrns un nebuhsi — nefad — nefad! Nah-
zeet, Schustera funks, nahzeet pee manis kâ beedris; buhsheet juhs
man ari dehls! Negribu no ta neeleescha wairs ne dsirdet, ne finat
ko! Lai nem — lai wed to kopâ ar wina luhshau, fur tahdeem
zelsch! Rau, preekschneeks flacht! — —

14. Stats.

Tee paschi, preekschneeks, tad Preedajs.

Bezis. Nu, Sila mehwer, redseet te jam nu noferam wisu
perekli! Neraugeet us ta, ka mans — tas neleetis — lihhsa
pulkâ! kopâ kerts — kopâ kahrts! negribu no ta wairs ne finat,
ne dsirdet! Dodeet wisus teefas rokâs! Gesim, Schustera funks!
(aiseet ar Jostu).

Schusters (patlusi us Amaliju). Tee netizigee eet pasuschanâ
pa kreiso roful!

Amalija (pitti). Gjeet!

Schusters (patlusu).

Getin eeschu scho ruden —

Lai pee schahda, lai pee tahda!

Amalija. Deesgan! Urdeewul! (aiseet steigschus pa kreiso, Schu-
sters tai sêto launi smeedameeks).

Andris (sahpigi). Tad tâ tam bij jabeidsas! Teht?!

Zima (zefos). Andri! Andri, netizi teem — netizi — es
nomainiga!

Andris (sahpigi). Zima, mana nelaimigâ! Ko lai es daru!?

Preedajs (no labas puses). Wihri, wihri, — palihgâ! nahzeet
steidseet! — aissfrehja tur pa ataugam, — kersim! Bij tas Lo-
renzis, tas pats schiganu blehdis, kas schodeen tur redsets pee
manam mahjam; israhwas man tepat is rokam! Rau, ko behg-
dams nosweeda (rahda Jhes jostu un leelu sagichu).

Ilse. Debes' tehtit! Za mana mihra josta! Ja -- ta ir!
ta ir! (saker jostu). Bij man tur tihni us augšcheenes; nu winsch
buhš apsadsis wifu manu mantinu, kas tur us augšcheenes! Teh-
tini, bahlini, glahbeet, palihdseet! (steids mahjels. Preekschneeks klusu
patschufft Preedajam).

Preedajs. A—al! Waj tu re, smalkais kundsinš ari kopā
— jaglu samandā! Rā nu nē! Strahdat jam gruhti — netihš
wis kundsinēem — kēras nu tī pee ziteem amateem!

Andris. Dareet samu peenahsumu, bet neapmainojeet bes
eemešla — preeksch laika! Ja jums muhs jamed us teesu — tad
wedeet!

Preedajs. Tā — wehl kas par muti! Puišchi, strifus
šchurp! Seet wifus kopā un tad ar šchtahiti žaur wifu pagastu —
us pilsteesu!

Žima. Deems kungs, eš šchehlign!

(Preekschfars).

Trefchais zehleens.

Ta pate deforazija kas otrā zehleenā; bet mahjele puščfota šakumu wirtnem (wakars).

1. Stats.

Ţšhiganu bars, mihri, šeemas, behrni, raibi puščfoti, ugunis; dšeed un dešo (šolo)

Wišu rihtu ripu šitu,
Wišu rihtu danzinaj
Dezeet šehni, lezeet knihpas,
Zai tirulis štabulej!

Koris (dšeed un dešo mušikas pamadibā).

Košes dahršā
Kraššhnā krumā,
Pāpumes malā
Magones aug!
Gan škaištas kundšes
Grešnajās pilšis;
In šemā buhđā
šeltenes miht!

2.

Selšs un demants,
Dahrgas pehrles,
Mirdš kaššu rotā
Pašaules gods!
Naw selšs ne demants
Wiš širššu laime:
šiš iššu laimi
širds širdi ron!

*) Ţšhiganectes rindā, ar krašaineem pliwureem rotās lihgō uš preetššu un atpašaš dšeedadamas; pantu beidšot mušiša turpina „deja”; dešotajas no šairas pušes šhigo šeštu lozidamas. Ţšhigani lez šolo, waj riakšo pa diweem, trim aiš šeeweetem — beigās uššleegdami.

2. Stats.

Lee pašchi — Lorenzis.

Lorenzis (ij mahjeles ar šchnabja buteli rotà). Nu, ko mani nuhjeneeki? ko juhs, goda weesi tif langi langojeet! Lai zehrt, lai zehrt, lai škaidas lez! Waj šwelp, waj puht; bet lez, lai kuhp! (uj dejotaja). Nu ko — nu ko — grees ar trihs rinki par pimberi! Šche rublis! — šche buhs rublis! — bet lez, sehni, mani fokališchi; kà tekuls, kà šfreemels, kà pašulu šakis!

Dejotajs dejo.

„Wišu rihthu ripu fitu“ ::

3. Stats.

Ilse (ij mahjeles uj Lorenzi). Nu klausi jel mani reis; waj tad juhs te nemaš nebeigseet! Nudeen, es tem šaku, tu fini kahds winsch ir; winam šaimneeku dehlam — tas buhs par šaunu, par apšmeeklu, kad tos wišus te atradis! —

Lorenzis. Tu mana šelta lagstigala, ko tu mani wehl bresē, kad tu man reis grehšus peedemuse! Es temi, maht, kà pukiti zildinatu; bet tu, maht, ko tu armeenu runa! Nu ko mehš — pagreescham te un eesim atfal tur kruhmōš pee galas, kad jam buhs gatawa; tu jam paluško! Bet — šaki, kà tas gan peešlahjas, ka winsch ar šawu lihawu — ar ihstu tšchigana behrnu — eet kahjam pee basnizkunga laulatees, to neweenam nešaka un nu, rau, jam wafars — wehl naw atpakal! Tu fini tšchigana duhšchu! mehš minus nešchus uj sirgeem aisnestu; bet winsch ne wahrda; kà kad mums nebuhtu goda!? Škattram šaws gods un tšchiganam ari šawa pušite no goda! Waj winsch doma mums sirgu truhšt? Ira, maht, ira mums kumeku Deema šwehtiba! Kas kaišch manam pašajam, wai ta kahda waina, kad ažu gaischuma tam pamaf: ta jam naw waina, ta ir nelaimē — tihra nelaimē — Deewa šods! Un Didichus duhšanais, tam jam kahjas kà štabi, bet eet kà šlapags; waj to newar kahšas brauft!

(aiš kulšem šauzeens) Naht!

Wiši. Naht nu jam naht! ašchi! ašchi! (wiši šteids prom pa freiso — pretim nahzeem).

Lorenzis (uj Ilši). Ej maht, ej! Šteids, lai aštri wahra to galu! Trauzees jel — šmeedees! Sini, ka šobs naw lemefis, dihtà lai neruht! Šeezeet galu lihds tif apwiruše! (šteids pretim nahzeem, Ilse eeset mahjelē) Aj, šweiki, mani gaiditee, žeretee, lolotee, zildinatee un gordinatee!

4. Stats.

Tschigani, Andris, Zima.

Tschiganeetes (dsced). Pelni weeni noputeja
 Rad pahrweda faimeneezi
 Lai putetu ar welneemi,
 Rad buht laba faimeneeze!

(Tad nahf dejotajs, noleef zepuri pee Zimas kahjam un dejo wehl reis).

Lorenzis (pasneeds tschiganeem schnabi). Sche lase, sche pile, met nu Deema fwehtibu! Lai discheni, lai rascheni, lai plaukst laime ka puhpoli! — (us Andra). Nu, kungs, redsi tschigana laimi! Ka fremblis kailenis kaschozinsch — ne tam drahnas, ne tam wilnas; bet faulite silba — silts un silts! Nu redsi; tu manim tagad deeweris, fwainis, tihrs rada gabals! Saki nu weens zilwesk! Nu — waj tu gan domaji ar manim weena faula kluht!? Wi — redsi kungs, — nenizini, nenizini tschigana spalwu! Ir akots — warens akots daschs labs, kam muhsu asaka: ka tekuls greeschs, ka zeekurs keras, bet zauri schmauz ka sutis! Nu redsi mani! Aprangi mana tehwa dehlul! Waj es kahds skolots wihrs, waj man kahda apifahtha mehle? Bet ismelojas tew no spandam, no dselsu wascheem! Gan nu wiareis — ar to Bredaju galu isgahja plahnaki, bij jaisgul dimba; bet tagad atkal us grauda — wakam no zeetuma — frej pasaula ka wehja sakis! Ko tu taisnam dariji? Nebuhtu toreis ta Isles mahtes johsta pee manis atrafta, tad mani pawisam nebuhtu zeetuma eebahsuschil! Bet kad jam nu Isles mahte peedewuse, tad jam tew ari, kungs, man tas grehts japedod un jaaismirst tahs kesas toreis ar to galu. Nu re, te ari nu ziti radi un draugi. Are, te nu Tarbina, brangs tschigans, rihschmete, dur leesu un wihweles, wel krituscheem ahbas, tew jam nu fawejs no seewas mahtes pufes; tapat ka, are! Sissnu Sete ar samu mahti tur — tahs — brangi pelna pee lihku masgaschanas, un rau schi, Matu Tschihba, ari temim nu turu rada; bet — winu kad redsi — jam kules zeeti faturi; winai tee pirkti tahdi lunkani; jam paraduschi; tapat jam masakas leetinas garam nelaisch! — — (wisi jam minetee tschigani nahf sneeds Andrim rofas).

Zima. Bet Lorenzi.

Lorenzis. Nu ko? Jam jasin fawejus — ko no rada wairs flehpsi! Are, Dreeschu Nagis, tagad drusku pagreis, bet kahds bij zitureis tschigans! reisi — kad ar muhsu nelaisa tehmu tam basnizfungam to teku saguschil un no dimbas israhwees, tad basam kahjam seemas laika pa sneegu noffrejis no kahka froga lihds pat krukhlaju ataugam un tur wehl nakti iszeetis, lihds eetizis masu

gaisminu Dabihfu rijâ! Ja, redsi, bij wihri, bij tšhigani; tagad ko gan mehs ar temi abi isdarisim!? Dapâ paluhko tur to, tas Krampju Kriſchſchus; preeſch ta nemeena atſlehga naw taiſita!

Zima. Apſchehlojees! beids jel reifi — nu ko tu!

Lorenzis. Apafere, waj tad tu ne radus wairs negribi ſinat!? — Warbuht tu, kungs, wehl uſ muhſu tšhiganeem duſmigs, ka wini pehrn tawam tehnam noſaga to melno ehſeli, nefas, kungs, tagad tu muhſu ſpalwas; tagad tem atdos weetâ diwſahſchi; lai tſſai tehws peeluhko, kaſhdu nakti winam eefrees ſtali pahris tahdu rumaku ne gaidot — ne zerot — laimes doti!

Andris. No Deema puſes! Ko juhs!?

Lorenzis. Nebijeas, kungs, tahlu nahſuſchi, leeto droſchi; ſina lihdsâ, no kura wehja puhſti, pee mums ſſaidras leetas; ne-peekers nemeens! Ko tu taiſnam dariſi!

Andris (ſewi). Al Deems, kaſ tee par laudim!?

Zima. Nu ko tu, Lorenz, ko tu te tahdas walodas wed? Tu ſini it labi, ka pee wina ne tahdi laudis, ne tahdi darbi nedrihſtes tumotees! Kadehl tu ne ſchini deenâ mums nedod meera?

Lorenzis. Seemas mehle kâ ſprigula wahle: gan gaiſâ ſwaidas, gan rinkſi greeſchas, bet galâ atſal „klaufch“ uſ meteena! Nu — ko tu mujeas wihru runâs? Waj to domâ — labi dariſi ka neluhdsi radus kaſhâs? — Temi jam apehſtu, ar mehlem waj dſihwu aprakti! Es jam tſſai eeprahtejos, ſaluhdsu wiſus, ſaſauzu, win nakti jehrus laſſiam, peeluhdsu jam ari Iſchus mahti lai aunu iſmahra, ari ſnabuli, giruli, atnefu. Kam naw namâ weetas, lai dſer tur jam ataugâs aiſ mahjas; redsi kaſhdas buhs kaſhjas, kâ daſchdeen labu kauſchu tšhiganeem! (ſewi). Bet kur mans jauns-kungs!

5. ſtats.

Zee paſchi, Iſſe.

Iſſe (iſ mahjeles). Nu miſlee weeſi, — gan Deema doti, gan wehja ſapuhſti — nu ir wiſs gatams, nu ir laiſs, nahzeet nu tſſ nahzeet pee ehſchanas, kam nebuhs mahjâ weetas, teem tur iſneſis aiſ mahjas krumos! Ehdeet radini, dſereet radini; tſſai jam kule nebahſeet, ſkutulus un ſchſihwus neſodſeet un ſchlerpigi luhdsami neeſeet!

Wiſi. Hai — ja — ja — jah!

Lorenzis. Guſa! Gaſa, gaſa, gaſa! Skrej behrni! Steids — lai neatdſeeſt! Gaſa, gaſa, gaſa, — waj dſirdi Zuhſſi? — ſteids, ſkrej! Gaſa, gaſa!

Wisi. Hahahaha! Gata, gata (druhsmejas mahjelē).

Lorenzis (paflušu). Bet kur mans jaunsčungs nemas nerahdas! atnestu jam atkal naudināu! (eeeet mahjelē).

Ilse. Haha! Pamehgli tem — pamehgli! Smeeklis ween ar tahdeem! Wini tem kà putnini gaišos lez un dej!

Zima. Ilšes, maht kahda jums šchodeen atkal nedeena usbrufuse, tahda trapa! — Un mehs ar Andri gribejam jums raises nowehrst, — weeni pašči flusu pehž laulibas dotees prom no šchejeenes. Un nu atkal Lorenzis — atnahzis te šchurp, ššauzis tahdu baru!

Ilse. Ja — kà tad! Tu jam tas ihštais Deema kozinšch, Lorenzis tas muhšchigais grehku prauls, kad winšch reis to grehku padarijis, tad wairs newar aismirst — un tee ziti tee nabadšini tur jam nam zilweku behrni — kam ari reis labaks kumosinšch eebaudams!

Zima. Andri, mihlāis, lai wini tur šaeet; neeešim mehs tagad turp.

Ilse. Waj tu re kahda Wahžšemes lagstigala! Waj tem jam ta šudraba aste? — Bail, kà nepeeduras pee kahda no teem tšchiganu kankareem? Rau, rau kur nu muhšu leelufungu prinzeše, tikuse šaimneeku šugā, nu jam tee ziti brahši tif šehnalu tšchaumalas!

Zima. Ilšchus maht! ne šewis labad — bet wina, Andra dehł — winam tas tatšchu breešmigi!

Ilse. Ja, ja, ja! Winam jam nu šchermeli eet par wišam peedrofneem! Hahaha! Pirms uškaras kašlā un tad atkal šchehlo! Dabi darbini jam ir! Tehws tagad warbuht matus plehšch no galwas dehla dehł, bet dehls tem šekožas un ššaušas! Nu jam ešeet abi labi kopā — nu tif weenā maišā!

Zima. Aš, Ilšes maht, jam nebareet wehl muhs; mums wišur jam šods un šods top lemts un šolits! Neweena jam nam pašaulē kas muhs nešoditu —

Ilse. Dewi gan wajašseja paijat un šuminat, teift un labinat! Pašaulē, re, leels preeks, kà tu nabaga tšchiganeete, pašaulēs šlejone, uškarees kašlā šaimneeka dehlam! Redži, kas šchi par labino, prot peelamitees pee tahs tauku eeschnawas!

Zima. Nē, Ilšes maht, nē! Es wina mantas negribu — nekad, nekad! Tifai winu pašchu es gribeju, no wina domaju (peeglausčas pee Andra), kopšch redseju; ja — kopšch pirmreis eerauššiju!

Ilse. Ja, ja, ja! Tem jam wahrdu netruhšs; tu jam ta ihšta newainibas lilja; bet šerees kà dadšis pee tauka jehra wilnas,

winſch jam nu laimigs ſamu fahrtu atſtahjis — wezaſus negoda-
dams. Uj, paſaule! Uj, paſaule! Uj eli kà pa laipu!

Andris. Pareiſi juhs pahrmeteet! es atſtahju ſamu tehmu
pret Deema liſumu; bet — waj tad tehnam teeſiba ar behrna
dſihmes laimi dſiht pelnu un pahrdot ſamu behrnu aiſ tihras mant-
ſahribas kaut kurai ſkribai, kam tiſ naudas maks.

Ilſe. Nu kà — nu kà — nu jam tem tas medus pods!
Tu jam nu buhſi waj paſchà laimes neerè waj paſchà ſweeſta bun-
dulà! Tehws jam temi buhtu waj nu mahrdis fahris, waj krahſni
ſchahwis — tehws jam tas mainigaſ! Nu jam wezaſus wairs
newajag godat; nu jam paſaulè kà lopu laidarà!

Zima. Uj, Andri, luhdsams nenem jam pee firds, nahz,
labaf nahz! Tu ſini Ilſes mahte netaupa; lihds pehdejam ſaulinam
ſkalòs! Nahz — eeſim atrafi (abi eeeet mahjelè).

Ilſe. Deen nu no laudim pagultè! leen ſlehptees, balodit!
Nu jam tu labu eſi iſdarijuſe! Saimneeka dehlu eemiltuſe ſchiganu
trapà! — Te nu wihrs, te nu warons! Kad tiſ bruntſchi, kad
tiſ ſkotele! Paſuda tawa wihra godiba ſchiganeeſes neſlamà —
kà Gezamà! Uj, aj, aj! Kas tem ſchigana behrnam laimi no-
wehles, kas krauſſam medu dos — kas tem labu zilweku!? Temi
jau nu, meitin, krintis un ſeldinas kà grehku praulu — waj nu
tu labu dari, waj ſaumu!

6. ſtats.

Ilſe, Bezis.

Bezis (nahk no labàs puſes, eet lepni uj kreifo).

Ilſe. Ke nu tu, mihla paſaulit, fahdus weeſus nu Deewinſch
atwed ihſtâ laiſà!

Bezis. Deems jam tem ſuhtis ugunigu jobenu ſchurp uj tamu
negantibu ſanſi!

Ilſe. Ko nu wezais puſojees? Tapat, jam redſi, firds
paleef firds! — in tem pee behrna welſ, in behrnam firds leef
ſajuſt ihſto zeku!

Bezis. Sirds tem — tahbai! Brandmihna butele ta tem
gan rahdija tawas wiltus teſas — ne zits kaſ!

Ilſe. Atkal tu apwaino newainigus zilwekus; tu redſi, ka
tas tem neiſdodas! Ko tu nu, Bezi, puhtees? Ke tu paſauli
pahrgroſiſi, ne pahrpheſi! Ko Deems buhs lehmis, tas notifs!
Ko tur wairs welſi ſchulti jauſt, fur newar pahrgroſit! Tagab
jam nu ſalaulati un beigts! Met nu leefo piſtumu pee malas,

nahz eefſchâ peedod grehfus un ſwehti behrninus uf ihſtu laimi, ſaderibu un ſatizibu!

Bezis. Es — lai to — tſchiganeeti — tſchiganeeti par ſamw radu — — wedeklu! Es — Bezis — es ar tſchiganu — tſchiganu lupatu rados! Tad lai mana — (ſwehr) tad lai mani — ja to kahdreif daru, tad lai mani wiſas ſodibas — —

Ilſe. Uja! uja! Ne ſwehri — neſwehri! Tu jam nu domajeſes waj no ſweeſta pikas taiſits, ne ſemes flehpi radits, ka zituz zilwekus uſſkati kâ ſwehrus. Beſ mainas par ſagleem dſen! Tſchigans, tas tem pawifam nam ne zilweks; bet tu jam tas goda leelſkungs, tas leelais ſtanks, ko wiſi zel godâ! — Tu jam nu domajeſes augſts un leels kâ leelais biſchu ſtrops, kas duhz aif pilnuma un uſpuhtibas — —

Bezis. Klauſees wezen, kad tu iſrahdiſees par newainigu pee ſahdsibas par to tewi teeſa attaiſnoja; bet tu gan labi fini, kahdu ſodibu Deems pats ir eezehlis par behrneem, kas nepateizigi un nepaklauſigi pret wezakeem.

Ilſe. Un tu domâ Deems tem dewis behrnu, lai ar to tu tirgojeſes kâ ar tela ahdu! — Bet redſi Deems pats wiſas leetas par labu greeſch!

Bezis. Ja — man wiſch aiſſehja kaflu; bet to teem ſafu: kamehr es wehl buhſchu Beſchu mahju ihpaſchneeks un kungs, ar nuhju tos ſagaidiſchu ja ſoli reiſ ſpers par manu fleegſni; paſafi to minam un teiz teem: ka man tagad ir zits dehls wina weetâ, tas ſmalkais Rigas kungs, Schuſters, tas pret mani ir pateizigaks, neka mana paſcha meeſa un aſins, to tad ari peenemſchu dehla weetâ, tam atdoſchu wiſu — ar ko Deems mani ſwehtijis!

Ilſe. Tilitam, zeenigs tehms, no gala! Tâ jam nu ſwehti rakſti teiz pareiſi: Muhſchu nodſihwo — prahthu ijdſihwo! Nu — ko tu leeles un ahmejeſes ar to, ka tu ſamw meeſu un aſini leez nowahrtâ!? Kas tad tu tahds eſi? Ja tu nu buhtu kahds augſti dſimis — no leelu kungu padehſkeem, tad nu tu — Deems ar tewi! — waretu wehl puhſtees; bet tagad tu weentahrfchs ſemes wihrs, kam Deemwiſch lahwis eekulteſes ziſ nezif labumâ — — wiſch tew uſpuhſchas un eepuhſchas kâ wehrſcha puhſlis! Waj re, ziſ leels, waj re!? — Tpi tu!

Bezis (duſmâs). Klauſees, tu wezen! Muti tu ſaturi! Nuſchinees tu pate pa ſamw buhdu, bet nemeſh mehſlus zitu kauſchu nama durwis! Par to, ka tu peectureji to waſanki tſchiganeeti beſ paſes, par to es peepraſiſchu tawam pagasta wezakam; fini — ſweika jaw neiſeeſi — peeturet waſankus beſ paſem!

Ilse. Ak tu, neshpetnis wezais, winsch man prafis pasi — man godigai seewai — man! Es tew tahdu pasi fadoschu, fa aiseefi fa apleets fuzens!

Bezis (nitni). Sasodita!! (aiseet lepni pa kreiso).

Ilse. Skrej, skrej wezais teepscha; gan tu pats tihschu dehfu eefkreefi samai nelaimi nagos! Tahds tehws, tahds dehls — fahda fakne, tahda peepe! (eeet mahjelè).

7. Stats.

Schusters, tad Joskus.

Schusters (no kreifas puses dibenà). Tur nu lihgo mihlestibas gamilès idealu pintikis, Andrits, fa tihtars fazilpojees blehschu zilpàs — un tur aishigoja wezais praktikis — spekulants Bezis — fa sadragata laima bes stuhres un bes zeribas — bet sche, widu — sche paleeku es — ihsts muhsu laifu waronis weikalneeks, kas prot iffatru leetu twert pee spala! — Aj, ideals, tu weeglais knisli, kas lihgo pa purweem, leeknajeem, lihds warde temi nokampj! Aj, spekulants nelga, tu gribi fakert ar pirksteem uhdeni — laimi, naudu — bet eekriht ahlingi un rofas nosaldejis — laidees nu dibenà. Shits weikalneeks, tas paleek un eebahsch samà kabatà wifus juhfu krahjumus, wifas juhfu, sposchàs zeribas! — „Ro nokosch — to apehd!“ Haha! — Tagad es tas kungs! Schodeen es sche — lai isdaritu droscha wihra darbu — kopà ar puikas nedarbu! Tam Andrelim, tam zeekursam es nenowihdu to fkaistuli ta manu firdi pa dauds wilina — un winas neleetis brahlis, tas fahrdina un welf fa grehks! Buhs — schodeen buhs — lai ir prezeta — buhs, aisbehgs naudai lihdsa paschà fahsu deenà — ihstais laiks! — Tew taisniba, salti, schodeen buhs ihstais laiks, schodeen tew tawa neleetiba jaisdara kaut peespeestam! — par to jam es gahdaju. — Rà ari par leelo pahrschteigumu samam jaunajam tehnam un beedrim uspuhtigajam Bezim — bet kur mans schihds kamejas? Kur tas sasodits Judas ar otro polisi! Dimas polisiš uf weenas maschinas, kura ari pa pusei tik mana, tas gluschi jauns atradums — to man schihds isdara, un trako bruhtes sagshanu, paschà fahsu deenà — lai isdara tschigani — un ta nowehrsch no manis aishdomas abos nedarbos!

Schihds un tschigans — sirneklis un muscha — palihdsheet nu — prinzim — tift pee tuhstoscheem.

8. ſtats.

Schusters, Joſkus, tad Lorenzis.

Joſkus (no freißas puſes). Herr Suſter!

Schusters. Ah — tomehr reiſ! Ruſch! Klufafi! Es jam fen gaidu; kas ar poliſi?

Joſkus. Wiß ir gataws — uß mat!

Schusters. Kur poliße? Dod ſchurp!

Joſkus. Uj, waj jums jam deg?

Schusters. Deg? Kas war ſinat, kad degs!

Joſkus. Nemar ſinat! Uj — ſapehß nemar ſinat?

Schusters. Deesgan ar neekeem! Dodeet ſchurp poliſi!

Joſkus. Es ſaprot! — es wiße ſaprot! Schids naw mul-
tes! De buhß ta poliß; — bet kad iſees koſere — tad es dabe
10% tas buhs zetre fimte rubles!

(Lorenzis iſnahß pee buhdas pehtidams).

Schusters. Tu ſini ſawu algu! — Ruſch! redßi, tur Loren-
zis; dod ſchurp poliſi — un manees tu lapâß!

Joſkus. Sche ir! (eedod poliſi — tad paßluß behgdams) bet to
naude es dabuße gan — es to ſin un prot! (prom pa freißo).

Schusters (apluhko polißi; noſlehpj fulê). Tagad ſchihdu pee
malas, tagad ziti rihi pee darba! Tß! (ſwelpj klufu).

Lorenzis. Ah, jaunßkungs reiß flaht! (ſteidß pee Schuſtera).
Aß tu mans ſelta graudinßch!

Schusters. Ruſch! Klufafi! Tagad ar wahrdeem beigas,
tagad praßu darbu! Tu mani armeenu ar wahrdeem mahni un
wiß; ziß reiß jam peekrahpi!

Lorenzis. Jaunßkungs, ko tu taißnam darißi!? Ne, jaunß-
kungs tu negreeß ſpalwu pret wehju! tu tizi tſchigana wahrdam
— buhs! Tu ſini — ko gan preeßch temis neißdaru!? Par temi
ſelta leeffundßin, tißai es ißguleju tahß tſchetras nedelas dimbâ!
Gelika mani zeetumâ kâ neekus! Mahzu pee tahß buhdas, lai
waretu preeßch temis to knihpu noſagt un — wißi tem ker roßâ
un teiz — eßot gaßu ſadßis! — kopâ kerts, kopâ fahrts! tos zitus
atlaida mani pakahra! Guleju dimbâ kâ garfuhlis. Bet ko tu
taißnam darißi! ißguleju zeetumu atkal ſweißs! Ne, jaunßkungs tu
dod! dod ziß jam keraß! Waj es ſahds kuzens, ka mani temis
dehl ſtaipa un wahrßsina? Tu man waretu tuhtßtoſcheem maßſat
par tahdu negodu un breeßmu darbeem — man mahßa japahrðod
— janofog — ne par tuhtßtoſchu to nedaritu!

Schusters. Dabuß wehl peezi rubli!

Lorenzis (preezigs). Af tu mans jaunkundsin! Kapeh3 tu tuhlt neteizi! tad jam dod, dod!

Schusters. Tu mani atkal peefrahpf!

Lorenzis. Gj jaunskungs, waj fini, tad drihsaf lai kumel3ch paleef par fiffi nefa es ar tahdeem darbeem nomujos!

Schusters. Sche nauda! bet sche ari rewolwers — tas preef3ch tewim ja neisdarifi — lihds sche buhs trofknis — tas ir — tur mini wepri fwilin3s — tad pafau3 — tur pee fahrflaja lej3 buhs dimi — tee tem palihdses — pafau3 un welzeet turp uf al33chu ataugam pee we33 tiltina, tur rati gaida, tad projam uf mefchafargu Reekftinu, tur es buh3chu preef3ch3; bet usmaneet — bef trof3chna! Ja tu nedarifi, tad teem diweem tur ir pistoles preef3ch temis — faproti! (diaud ar rewolweri Lorenzis pakriht gar femi, Schusters aiseet pa freifo).

(Lorenzis bailigi pee3et3s).

Lorenzis. Slepfawa, tihrais fleepfawa! Gar azim ween ugunis f3chauda, war trahpit, f3 neeku, war trahpit! Fadara, jadara — un fad tew we33 Ilse buhtu nagos jae333, bet jadara! Ugunis ween gar azim! tihrais fleepfawa (ee333 mahjel3).

9. f3ats.

Amalija, Joffus un 2 wihri (ar leelam rungam) tad t3chigani, Ilse, Lorenzis.

Amalija. Ejeet tur pee buhdas, itin f3ahtu, tur mini buhs — f3adodeet tif labi kreetni, kreetni; — lai aif du3mam paleef waj fili.

Joffus. Malchen freilen, es mine f3ados, f3ados, f3ados!

Amalija (f3ehpj3s aif krehma). Te nered333ta es no3f3at33chos! tahs du3mas un bree3migo faunu!

Joffus (uf wihreem). Stahw te man f3aht! itin f3aht, fad netrah3 man f3ahde f3wingele!

Wihri (peefit ar rungam). Bum!

Joffus (33333). Klau33et laudes brihnum leete

Zigans ceteef kunge weet3!

Wi — wei, wei, wei, weih!

(peefit ar rungam). Bum!

To tif dar-ween dumer Junge —

Zigan eemij jaunefunge!

Wi — wei, wei, wei, weih!

(runa) f3ahw te f3aht, f3a man netrah3pa f3ahda f3wingele!

(no buhdas nah3 klau33itaji: f3ah3eneeki un Ilse).

Jaunskungs mihle, waj tu alles,
Zigans jahj us tame alles!

Hi — wei, wei ::

Jaunskungs mihle, kas par stikem,
Zigans wed us wisem nilem

Hi — wei ::

Zigane nu wise bande
Jaunemkungem jahj us sprande

Hi — ::

Mihlais jaunskungs proste pelne —
Zums ta seewe ta fa welne!

Hi — ::

Lorenzis. Are — are, ko tas schihdu nekristelis te klaiga?

Joskus (dsced). Zigans taisse leele tirge

Nosog dese — nosog sirge!

Lorenzis. Per to schihdu! Schauj schihdam!

Tschigani (draud). Per to schihdu! Schauj schihdam!

(Trohsnis, us reisu atspihd pa labo p. ugungrehks leesma).

Ilse. Uguns, ugungrehks!

Wisi (sattruhstas). Kur? Kas? Kur tad? Ugungrehks!

Ilse. Tas pee Lasdu muischas rijam; tur deg — nu Be-
tscha maschini pagalam!

Joskus (Heperi). Mane Sustere jaunefunge taisse sew naude!

10. skats.

Dee paschi, Andris, Zima, tad Bezis.

Andris. Kur? Kur uguns? Waj teescham maschinas —
tur? Skrejeet! glahbeet! nahzeet — glahbeet, glahbeet ko wareet!
(prom steigshus us uguni lihds ar ziteem).

Zima (seto waimanadama). Ak tu mihlais tehws glahb tu —!
(aifstreen, dsird klabusur sitam).

Joskus (sewi). Ko mine tur skrej zitem us kalle! Melauj
degt, kur zite top bagate! Kur uguns grehks, tur profite. Buhs
ta Sustere funge bagate fa weene naudes maisse un to Beze buhs
tukse fa ubage tarbe! (prom lehni pa labo).

Lorenzis. Nau, kur zuhtas swilina! Tad to tas kufainis
finaja. Man nu jaeet! Ko nu teem tur lai teizu? Ko lai keru?
warbuht wezo Ilsi, waj Siksneenes Seti — jaeet! (schigli prom
aif mahjas).

11. fatts.

Amalija (paslehpta) tad Bezis, tad Lorenzis ar wihreem).

Bezis (freen no freifās puses). Glahbeet, laudis! Balihgā — es — es — wairs — namaru — nespehju — pagalam wis pagalam (pafriht) mani mafhini — mana manta --- pagalam — wis pagalam! to tee tshigani darijufchi — tee blehschi — mans dehls — es to nolahdu — (pajelas) nolahdu! — nolahdu! (aifsteids pa labo) glahbeet! glahbeet!

Amalija (iseet is paslehptumes). Hahaha! to teem nowehlu — no wifas firds! Tagad, wezais mantas puhfi, eefi drihs ubagot, tams besgodis dehls ar wedeflu tem palihdses samangot! Man firds preeks kad ta noteefas — firds preeks!

Lorenzis (parahdas ar wihreem, kam sejas aisseetas; pamana Amaliju — us wihreem fepus). Kas ta tur buhs? Pag pagaid (fatur wihrus). Ta buhs — ta ir ta Garjahnu mamsele! Kad wirft — lai wahras — ta buhs laba deefgan! (us wihreem) Are! to tur! — Ker — tif ker! (Wihri usmet Amalijai fagfchu us galwas un rauj aif mahjeles). Zeetafi, seen zeetafi! Projam us Reekstinu! (pret publiku). Aretsche! nu eezehlu gudrajam jaunfungam to ihsto! ihsto muschmeeri! Nu winsch liks meerā muhsu tshiganeetes! (aifrauj Amaliju).

(Preefschfars).

Betortais zehleens.

Deforazija: kà pirmà zehleenà.

1. šfats.

Šlſe un Zima.

Zima. Juhs, Šlſchus maht, ſakeet to minam pamaſam, meerinadami — lai jam atkal neuſtraužas; juhs ſineet, zif tas minam nelabi!

Šlſe. Ja jam ja! — es jam nu ar minu walſtiſchos kà ar daſchdeen miħſſtſchauli, tu jam nu atkal par dauds minu gribi tſchuntſchinat! — Naw jam ſtikla ſufe, ir jam wehl mihra kauſs! (prom pa labo).

Zima. Nabaga tehms, zif loti tas minam ſerſees pee duhſchas, kad dſirdès, ka ſchodeen jam jaatſtahj tehwa tehmu mahjas, ſas minam peeauguſe tiſ wiſchfin pee ſirds! Rà tiſ to pahrzeetis!? (prom pa widu).

2. šfats.

Šlſe (eewed Pezi, ſas no ſlimibas, loti neſpehjijs). Pamaſam wezais, no Deewa puſes pamaſam! — zitadi tem paliks atkal nelabi! (apſehdina uſ ſolina). Tà — ſehdi nu rahmi un atpuhtees brihtinu, tad buhs atkal dauds weeglafi!

Pezis. Par to neſas! juhtos jam atkal deefgan ſpirgts, tiſai wehl galwa brihſcheem druſku reibſt!

Šlſe. Redſi, tu wehl wahjſch — loti wahjſch!

Pezis. Tas man nenahſ wiſ no meefas wahjibas, bet gan no gara un prahta nemeera; newaru wairs ilgafi klusu zeefi; man jaruna, jadſird, jaſin, ſas ſche notizis, ſamehr es ar ſlimibu mozijos

Šlſe. Eſa nu, Pezi, tu muhſcham newari atmeſt ſawas paſauligàs ruhpes! Nu — ſo tu tagad — tiſo no nahwes roſam iſrauts — jam atkal gribi prahtu ſtumdinat, pats ſewi mozitees ar ſawu nelaimi!

Bezis. Mana nelaiame: no mantas pahrpilnibas lihds nabadsibas failam speekim! — Bet Ilse, waj tu gan domā, ka es klusu zeeschu, kad preeksch manis wisu flehpi, waj tad tu domā — mana firds nepareds samu listeni un nezeesch wehl wairak!

Ilse. Nu — rimstees jel! Tu tihschu dehku pats few nemees firdi indemi!

Bezis. Rails no mahtes meesam dsimis, fails es atkal no pasauls aiseeschu; weens fa wezs zelms! — tu mani weeniga sche kopi; tu par mani ruhpejees, kad es no wiseem biju pamests!

Ilse. Gan jaw buhtu, kas par temi ruhpinas; temi waj us rokam nehstatu; bet — waj tad drihst tew mas nahst turumā!

Bezis. Debesu tehws, fa tu mani fodi par manu leprumu! Waj jaw ilgi es te guleju?

Ilse. Nu jaw buhs otris mehnesis; tas jaw bij toreis, kad pehz wifam tahin uhtrupem, fur wini tamu mantu isputinaja; wehl beidsot tas jaunais Garjahnis, tas Rigas Schusters, nopirzis tawas mahjas afziona; tad jaw tu turpat teesā salimis un temi pahrweda mahjas grehtos slimibas murgos; no ta laisa nu guleji; nelihdsjea ne sahles ne dakteri; nu gan pamasam sahzi atspirgt, bet wehl tu wahjisch, wehl baidamees tew fazit wisu pateesibu.

Bezis. Ja — pateesiba preeksch manis ir ruhgtā: wif — wif pagalam — mans atpaida tik wehl nabaga speekis (eli)u ta Kunga roka ir spehziga un smagi ta mani trahpija par maneem noseegumeem.

Ilse. Ja, Pezi, redsi: pats tu to tichuhfsu peenehmi sawā asotē — gribedams pats sawa pascha behrna nelaimi; tagad tawi grehki tew atnesa to nahwes dselonu!

Bezis. Ta Kunga teesā ir taisna!

Ilse. Ja, Pezi! bet wehl naw wif! wehl tawai firdij gaidams dauds ruhgtuma un pasemoschanu; wehl tew jamahzas pazeest wif tee neewajumi, kas nabageem jazeesch schaj pasaulē no bagatneeku launa prahja! — Redsi, Pezi, schodeen pat — es temi tapehz jaw agraki iswedu sche preekschā — schodeen wini nahfshot un nodofshot tawas mahjas tam Schusteram, tam jaunajam pirzejam!

Bezis. Manas mahjas — tam jaunajam pirzejam, tam blehdim, kas ar meleem un wiltu man israhpa wisu manu mantu — — manas tehmu, tehmu mahjas — af Deems!

Ilse. Ja, Pezi, mahzees nu firdi sawalbit! — Tas pats Schusters, kas deenu muhschu pee temis ehda, bij un mitinajās, tas pats tagad panem tawas mahjas, aisseen tew kaku — ej nu, wezuma deenās gar zitu fleegschneem klaudsinat, luhgtees bada

garofu — un wina tagadeja feema, Garjahnu Mahle, zitreis tem gaidama, mihlama kà meita, kà wedekla, tagad palihds wihram maukt tem zilpu kaskà! Re zilweki — re laudis!

3 stats.

Tee paschi, Schusters un tahds taiminsch.

Schusters (eenacht ar taiminu pa widu). Labdeen!

Ilse (femi). Te wilku peemin, te wilks klast! (ditti) Labdeen, labdeen!

Schusters. Waj pagasta wezakais wehl naw atbrauzis?

Ilse. Wehl jam neweena te naw!

Schusters. Hm! Waj tahs istabas tur jam isfrahmetas?

Ilse. Ko tur wairs lai krahme, fur wifs jam isplehsts un istuffschots lihds beidsamam kblitim — tuffsch un plifs kà delna! — Tur jam otrà wehl ta flimibas gulta ar wifam zifam, tik ta jam juhs gaida — nemat nu to preefsch fewis un leetojeet zif tik tihfas — lai Deems dod — wifu muhschu!

Schusters. Luhdsu eesim tur! Goda gan wairak peeeklastos prast! (eeet abi pa freiso).

Ilse. Ko nu mihlee — es weza feema — lai greschojos: kahds wehris, tahds walgs, kahds paltraks, tahds eelahps!

Pezis. Ja, ja, ja! Deems ar lauj tam launam waku lihds peenahks ta foda deena kà flasda walgs!

4 stats.

Tee paschi, Amalija.

Amalija (eenacht pa widu). Labdeen, zilwezini, labdeen! Ah, mezais Pezis ar jam atkal us kahjam; nu — paldees Deewam! — tad jam nu wares ari weeglaki pahrmadatees! — Waj tad nu ari esjet jam apgahdajuschees few meetu furp aiskrawatees?

Pezis. Pasaule plata, debefis augstu — meetas deesgan ifkatram fur palikt!

Amalija. Af ta!? Nu — kad jam jums tagad wifa pasfaule peeder, tad jam par jums naw ko baschitees! bet — tad ari sineet: schodeen jums jaiskrawajas; mehs sawas mahjas juhs ilgafi wairs turet newaram.

Pezis (nikni). Ilgafu — juhsu mahjas! madamin, tagad tahs tik buhs wehl juhsu mahjas un tagad es tanis wairs ne peeefests nepaliktu!

Amalijsa. Waj tu re — zif wehl leels! Nu jaw wareseet eet pee wedeklas us kruhmeem radu trapà — pa masaru tur dsihwe; seemu — tad sinams — pagastam us kalla — apgahdà! Rà nu nè! Geliks tew mahjàs kà safuziju — mitini² nu par wolti tahdus, ko pats trafuma welns jahda un gengere!

Bezis (dusmàs). Mani juhs wehl mehdeet — mani — juhs, fas no mana labuma peesihduschees un uspuhtuschees —

Amalijsa. Hahaha! Schi labuma! jafmejas tihri! — schim tahds labums! — Parahdu wairak kà smilfschu juhrmalà un jehgas masak kà melnums ais naga! (prom pa freiso).

Bezis. Al! Ah! Newaru — wairs newaru! Wed, Ilse, wed mani prom! — prom! newaru sche — es wairs newaru mani mehda!

Ilse. Uja — nu! uja — nu! nu jau buhs gals! Redfi tif nu tu pats, zif jaufti fkan nabaga ausim lepno patwaldu apsmeefti! Mahzees nu tu wezumà, ko nebiji ismahzijeess jaunumà: Ko tu negribi, ka zits tew dara — to tu nedari ziteem! Dots dotam atdodas!

Bezis. Ilse! Ilse, nemozi mani wehl! Wed mani projam no schihs pefles!

Ilse. Kur tad lai temi wedu? Kur tad tew ir ta glahfschu pils?

Bezis (behdigi). Ja — ne kur! Naw nefur — fur galwu list! Deezees kapà — kapà tur mana weeta! Turp es eefchu — mirfschu — jo, es gribu mirt!

Ilse. Prahtin, nahz mahjà! Waj tu gan domà: nahwe lehàs pehz tamas stabules! Tad kad tu gribesi, tad temi panems!? Awuh, wezais, nabageem ne nahwe nedara pa prahtam! Gaidi nu, gaidi nu un zeet! Zeet kamehr reis atkal usrahpsfees us saka sara; tad — kad tew atkal gribesees dsihwot schaj' pufanle, tad nahwe temi panems; tad tew buhs jamirst, kad mirti negribesees! Tagad tu dsihwo un zeet!

Bezis. Al Deems, waj tad es nolahdets!?

Ilse. Nolahdets nè — bet beskaunigs tu efi! pahrlseeku beskaunigs! tu newari un newari aismirst tamus untumus un leelo schulti, ko tu kà mantas puhkis bije paradis. — Kad tew usdod karstu piparu, launu wahrdu, tad us reisi mirsti! Rà tu zitus bes mainas sahfsaji un noneewaji!

Bezis. Tew taisniba! Deems mani sòda taisni par maneem grehseem!

Ilse. Wehl tas naw deesgan! Wehl tu esi daudj wairaf pelnijis! Par to fo tu fameem behrneem dariji, par to tu pelnijis, fa tu pateescham buhtu atstahts un atmeests schaj pasaulè! Bet tamam dehlam naw tahda keegela firds fà tem!

Bezis. Tad dehls — Andris! Tad Andris mani wehl atmin!

Ilse. Sinams, winsch gahdà par temi wairaf nekà pats par famu dmehfeli! No tad tu domà: waj es gan weza nabage buhtu warejuse wifu flimibas laifu pee temim sehbet, temi kopt, west dakterus un sahles, ehdeenus un dsehreenus un negin fà wifu apgahdat: ja winsch nebuhtu dewis fo sweedros pelnijis! Tama mahja tu fini sen tuffcha fà isslauzita!

Bezis. Tad Andris mans dehls par mani gahdaja!?

Ilse. Sinams! — un wehl fà! — abi ar seemu — temis nonizinato tshiganeeti, strahdà un puhlejas fà waredami lai sapelnitu temim wajadsigo.

Bezis. Tu, mihlais Deems! Tu pahrmahzi, bet ari pamahzi! Tad, kad wisi no manim atraujas, kad es weens atstahts; bes palihga un pabalsta frihtu postà un ismishanà: tad ašins pazet famu balši, behrns atgreeschas pee tehwa un — man palihdš — winsch — no manis neewatais, atstumtais! Alf Deems!

Ilse (peegahjuse pee widus durwim un pamahj).

5 Stats

Tee paschi, Andris, tad Zima.

Andris (eenah! pa widu). Teht!

Bezis (preezigi). Andri, mans dehls!

Andris. Teht, mihlo teht! (Andris steids pee Petscha, abi apkampjas dšili aishrahbti — flusums).

Zima (eenahfufe paleef stahwot).

Bezis. Andri, mans dehls, tad tu par mani gahdaji manà nelaimè!

Andris. Teht, mihlo teht, neustrauzees jel! es tagad atbrauzu, lai waretu temi lihdsa west, jo te tu wairs newari palift.

Bezis. Andri — ja, Andri, ja es eeschu, man jaeet, tu mani isglahbši no schi tshuhšfu perefka, fur wiltus un launums ruhgti fà schults! — Ja, dehls, wed mani sew' lihdsa, lai nekad wairs neredsetu scho grehfu fugas mitekli! — Bet dehls, us fureeni tad tu mani wediši; waj tad tew pascham ir fur palift!?

Andris. Teht nebaschijees! Neweens naw bojà gahjis, fas darbam peekehrees! Es strahdaju un man ir sawa maiše un

šawa dšihwes meetina; tur ari tu wareši meerâ nolift šawu galwu — beš ruhpeem un beš raisem!

Bezis. Ak Deems, man jausteek no taweem waiga šweedreem!

Andris. Teht, darbs naw launums; mehs strahdajam abi ar manu šeevu un ari beš mantas ešošcheem mums Deems ir palihdšejis.

Bezis. Šawu šeevu — ari wina — no manis neemata un nizinata naw gribejuše manim launu, bet wehl par mani gahdajuše!

Andris. Teht, ka juhs — wina — wina tepat —

Zima. (nometas semē pee Betscha) Teht, peenemeet ari mani!

Bezis. Zima, tu mana meita! Zima, tewi es arweenu netaišni noteesaju! — Behrni, peedodeet man wežam wihrām manas netaišnas eedomas! — Ta Runga zeli ir brihniščki: ko es šchkitu man eenaidneeku ešam, tas iſglahbi manu dšihwibu wiſgruhtā waibu laiſā!

Iſe. Wežais reiſ nahzis pee prahta!

6 ſtats.

Tee paſchi Lorenzis.

Lorenzis (ee:rauž loti ſteigſchus pa wiđu — noſlehpumaini). Waž tas ſpižbuchs ir te?

Wiſi. Kas? Ko? Spižbuchs?

Lorenzis. Tas Rigas blehdis, tas Šchuſtera kundſinſch, tas jaunais Garjahnis!

Iſe. Ja ir te! Ko tad tu gribi?

Lorenzis. Tuhlit, tuhlit! (ſauž atpaſaſ pa durwim) Didſchu, ej, ſtrej, ſteidſees, ſauž! — ſauž, ka neiſbehg — ſauž!

Wiſi. Kas tad tur? Ko tad tur?

Lorenzis. Kuſch! Klui — lehnām — nemaſ — ne wahrdu, fur wiſch ir?

Iſe (pacluſu). Tur taj' iſtabā!

Lorenzis. Nu tad wiſch roſā, tiſ pat kā maiſā — ja gribi — žep, waž wahrdis far!

Iſe. Ko tur melſees? Kas tad tur ir?

Lorenzis. Kuſch! klui! wiņu jam ſer, ſer jam!

Iſe. Kas un ko tad tur ſer?

Lorenzis. Nu — klui, klaufatees! To Garjahni ſer aſiſars!

Wiſi. Aſeſors! Aſiſars!

Lorenzis. Ja — waj sineet — winſch tas mainigais — tu Ilſes maht, ſkatees luhdsama, ka winſch neiſmuht! — winſch, Petſchu tehws, winſch tas grehſa gabals, winſch tas mainigais!

Andris. Kas winſch? Ko winſch? Teiz jel ſkaidri!

Lorenzis. Rà tas nam ſkaidri!? Tu ſaproti, funks, ka minam par tahdeem grehſu darbeem jaw wajadſetu tuhlin uſ meetas degt, peſles ugumis degt — un winſch tew te knakſtas un plahſtas — fà pats feſtera funks!

Andris. Kas tad tur notizis?

Lorenzis. Ko tu mani, funks, tà praſchenè? Tu fini ka par tahdeem darbeem zilweks pagalam — pagalam fà liſts — uſ meetas!

Wiſi. Pagalam!?

Andris. Par ſahdeem darbeem?

Lorenzis. Waj tad es to wehl neteizu?

Wiſi. Rè!

Lorenzis. Al, tu — tehws, Petſchu tehws, es jaw ſkrehju es jaw nahzu, es jaw ſteidsos — lai tew — to pateiftu — ah! — es jaw ſinu, ka tawa dwehſele waj puſchu ſprahgs!

Andris. Tad teiz jel! ko tu te ahmejees!

Lorenzis. Tegt, tu mihlſais teht! winſch — winſch — winſch ſadedſinajis tamus maſchinus!

Pezis. Winſch!

Andris. }
Zima. } Schuſters!?

Ilſe. Tas ſahtens!

Lorenzis. Klauſees ka bij! — Es biju un Didſchus bijam — — Didſchus ſaka: tur Garjahnu ſchkuhni brangs abols, — mums kumeki paſen fà koduſchi ko — eekahpſim! — mehs eekapam! — Te uſ reiſ — dſirdu — nahſ tas ſchihds tas blehdis Zuſtus, iſchuſt ar to ſmalſko kundſinu — to paſchu jauno Garjahni, to Schuſteru, iſchuſt — runà abi pee ſchkuhna — un es klauſos — aiſ ſeenas un Didſchus — un dſirdam — mini runà, ka tas kundſinſch lizis ſadedſinat tamus, tehws maſchinus un dabujis par to tuhſtoſchus naudas — leelus tuhſtoſchus! Un tas ſchihds wiſu ſin un praſa ari naudu un kundſinſch minam eedod — dſirdam — pulka naudas, teiz iſchetri ſinti! Schihds ſola braukt projam uſ Amriku! Ka aiſejam — es ſaku uſ Didſchu: neeki! Wini blehſchi! — Rapehž tas ſchihds behg uſ Amriku? Rapehž to blehdi laiſt ar naudu uſ Amriku? Wajg miſot — es teizu! Tu, Didſchu, buhſi weens, es buhſchu otris, Dufu mehweris,

tas meenrozis buhs zeturtais — eefim fafeefim to fchihdu! — Un fa tas mehweris nenahf un teiz: tee ir waras darbi! — ta mehs ar Didschu noferam to fchihdu pee Swilpju froga aifwedam uf Manfunu riju, peefehjam ar fahjam pee ahrdeem un fahjam nu fatris pufê ar dſchindschu! Un es ſafu: teiz, fa tu efi blehdis! Un fchihds negrib teift, bet Didschum tas meſglis tahds wilfans! — Râ peewilka, fâ nehnam mehs tſchigani fahlet to fchihda ahdu, fa fahka fſraidit tahs fchihda knopes pa peeſaru fafteem, ta fchihds — uf reiſi atfinâs! bet winam ta nauda fahbakôs apafſch fahjam — un kamehr un atfehjam, kamehr nomauzam — faſkreij tem fchihdi un zilwefi un mihri — pats preeſchneefs ari flaht! un fafeen muhs tſchiganus un aifwed uf Zelgamu pee aſifara; bet es ſafu: zeenigs, ſchehligs aſifara leelſtungs, tu pats ſini: tas fchihds ir blehdis; winſch to naudu dabuja par grehku darbeem un negrib dalit, dot mums ar! — Un aſifars atron pee fchihda to naudu un mehl rafitus un redſ tais rafitôs fâ tas ugunsgrehks bijis un fâ fchihds leedsas, tâ leef liſt ar mums tſchiganeem ſopâ weenâ zeetumâ un — ſini tehws, — fchihdam no tſchigana bailes — fchihds iſteiz wiſu! — Un aſifars teiz: tu Didschu un Lorenzi — abi efeet maitas — bet es jums mehl peedofchu, ja palihdsfeet nofert to leelo grehku kalpu, to ſmalfo Rigas blehdi, to Schuſteru! Es ſauzu: tehws aſifar, buhs! tizi tſchigana wahredam buhs! bet nu wajg — ſargat — lai neiſbehg! Tâ, redſi tehws, iſtkuwam no dimbas! — fo tu taiſnam dariſi!?

Bezis. Tad winſch to ari darijis! Winſch Schuſters, kam es uſtizeju wiſu ſawu mantu, ſas noblehdija un iſkrahpa man tiſ dauds, tiſ dauds! — Tad wina darbs ari tas breeſmu ugunsgrehks, ſas nolaupija man reiſâ abas maſchinas tahdâ brihdi, fur Schuſters nebij ſamaſſajis par uguns apdroſchinajumu, lai gan naudu bij no manis ſanehmis! Al beſdeewiba neiſſakama!

Uſe. Naw jam tee zilwefi darbi; tur jam pats elles ſwehrs palihgâ nemts!

7 ſtats.

Tee paſchi, afeſors ar wihreem (no fureem weenam ſartani eefanteta zepure).

Afeſors. Waj te ir to Garjahn ſaimneek?

Lorenzis. Fra, zeenigs, ſchehligs leelkundſin, ej tiſ uf dibenu, tur tu minu notwerſi! Ej tiſ, kungs, ej!

Afeſors (peeet pee durwin pa freifo). Friedrich Schuſter! waj tur ir eekſchâ? Iſnahf ſchurp!

Lorenzis. Nu buhs eſis uf irbula.

8 stats.

Dee paschi Schusters, A malija un fainiasch.

Schusters. Labdeen, luhdsu ko juhs wehlatees?

Asefors. Waj juhs esat Friedrich Schusters, no Rigas?

Schusters. Ja, luhdsu tas es esmu!

Asefors (luhto pee galda sawos papiros). Tad juhs apdrofschinajt tahs Peze fainneef fulammaschins eefsch to Massams uguns beedrib un fanehmat Riga pagahjus sch ruden, pehz to uguns greht to premijsnaud 4170 rublu?

Schusters. Tas ir — ta maschina peedereja ihsti wairaf man un ta tad es to naudu fanehmu.

Pezis. Tad winsch to naudu dabujis un man to winsch noblehdija, noslehpa, nosaga!

Asefors. Kuschi! flus! neruna!

Pezis. Da mana nauda!

Asefors. Turr — mut!!

Andris (meerina Pezi).

Asefors. Un tad juhs to paschu maschinu apdrofschinajt eefsch to Warschaws ugunsbeedrib par 4360 rublu.

Pezis. Diwas reisas!

Schusters. Tahs maschinas bij diwas!

Asefors. To es ar sin; bet ta oter maschine bij apdrofschinat no to Import Handelsfirma eefsch Riga, fas to schurp pahrdew; juhs apdrofschinajt to Clayton Schuttleworth no Lincoln № 73920 — dim reis!

Schusters (semi). Winsch sin wisu; nu es pagalam!

Asefors. Tadehl sak labak tuhda! taifnib; tur juhs pee to uguns greht mainig!

Schusters. Ne — es nefa nesinu!

Asefors. Tas meli! Jam wiss peerahdits! zaur leegschan tik sods buhs wehl leelaks! Friedrich Schuster us likum pamat es tem apzeetin fa ween kriminal noseedsneek! wi hri nemt wiau zeet!

Schusters. Ne — nefad! Noft! Ras nahks — tas mirs! (israhwis rewolweri freen us durwim).

Lorenzis. (metas Schusteram pa fahjam un norauj to gar semi; schahweens norib gaisa). Glahbeet, tehtini, kundfani glahbeet! (Wihri fagrahbij Schusteru).

Asefors. Seent wiau zeet! zeet! Un tad projam us zee-tum! Ra buht farg lihds!

Lorenzis. Af tu mans selta kundfiasch, tu man gandrihs ribas eelausi! — Ra tem nu sweefchas! Tu jam muhs tschiganus

tif loti mihleji un wehl wairaf muhs tſchiganeetes! — Kur nu tawa jaukà ſeewina paliks ar wiſu leelo mantu?

Uſefors (uf Amaliju). Waj ta win ſeew? — Nem winu ar zeet, wed lihds uf zeetumu, kamehr wiſs iſmekles!

Amalija. Mani!? Waj tad es ſahdu noſeegumu darijuſe?

Uſefors. Bihrs un ſeew' wiſa kopdſihw un kopmant — weens dar — otrs ſin! (wihri nem Amaliju lihds un aiſwed Schuſteru).

Bezis. Kam gan par labu palika wiſi tee tuhſtoſchi, ko winſch ar grehteem ſablehbiſa, ka ne ſchai!? Af Deems tu pats winam lahwi iſputinat wiſu manu mantu!

Andris. Teht, nekurni pret liſteni! Puhleſimees uf preeſſchu, lai darbeem un zaur tſchallumu eeguhtu, ko nelaimo mums laupijuſe!

Zima. Neſkumbinees teht! Mihleſtibà mehs tem uſſautri- naſim tawas wezuma deenas, lai aiſmirſti wiſas tahs behdas, kas tem zaur mums zehlas!

Bezis. Behrni juhs tif wehl man atliſuſchi no wiſas manas laimes! Man tas wiſwairaf ſirdi grauſch, ka tahds grehtugabals ar ſalbeem lapſas wahrdeem eeſpehja mani tif loti walbſinat! Depnibas un uſpuhtibas welnu tas eeperinaja manà ſirdi, lai man azis apmahnitu kà neeraugu pee laiſa tos wiltus walguſ, ar fureem ſchee blehſchi mani aplenza, lihds atnehma man wiſu manu mantu!

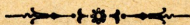
Uſefors. Bezais, kas ſudis tas paſudis! bet wehl nam wiſs pagalam; wehl te ir tà wainiga Schuſter manta dimas mahjas; ar to teeſa wares atmaſſat wiſeem weenu daku no ſſahdes; praſi pee teeſas pee laiſa; ziſ wares, tif teeſa tem atdos (aiſeet).

Bezis. Kas to wairs atdos, kas bij!

Andris. Teht tu runà — kà kad darbam wairs nebuhtu ſwehtibas, tu newari ſirdi atſwabinat no paſauligas mantas dru- pam! Teht mihlo: jauna dſihwe, jauni ſpehſi — jauna laime! Zeri lihds ar mums un tizi: ka mihleſtibà dſihwi dara jauku, bet darbs ſneeds laimi un alaſch jaunus zeribas!

Bezis. Mani behrni, es preezaſchos lihds ar jums un pa- teiſſchu Deewam, ka winſch juhs man atkal dahwinajis (apſampjas).

Preeſſſchſars friht.

Oschiganeete.

Nr. 1. Melodrams.

Andantino.

J. Waldman.

Nr. 2. Melodrams.

Andante.

Nr. 3. Tschigamut deJa.

Allegro.

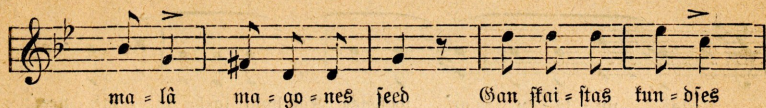
f

mf

Nr. 4. Tschigamut dseefma.

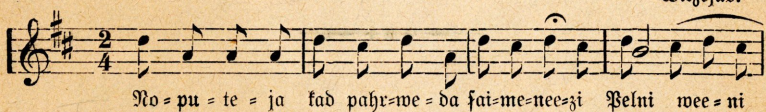
f

No = jes dahrsâ trahsch-nâ truh - mâ Pa-pu-wes

Mr. 5. Kaštu dseefma.

Wilzejas.

laj pu = te = tu ar' wel-nen' Kad buht' la-ba fai = me = neez'

Kad buht' la = ba fai = me = neez'.

Mr. 6. Schihdu passwile.

f

Klau = set lau = des brih=num lee-tes Zigans ee-teet

fun = ge wee-tès ai wei wei wei wei wei wei!

